2 ՅՈՒՆԻՍ 1994, ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 103 (606)

Ազգ

Azg
armenian daily

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.
LIMASSOL CENTRE,
BLOCK B, SUITE 307,
P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS
Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոստովի պահեստներից
ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿՈՇԻԿ-ՅՔ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

Շրջանային հակամարտությունների կանխումը կարեւորագույն խնդիր է

ՎԻԵՆՆԱ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԵԱՀԽ մասնակից պետություններն իրենց միջազգային կարեւորագույն խնդիրներից մեկն են համարում շրջանային հակամարտությունների կանխումը: Այդ մասին այստեղ կայացած մամլո ասուլիսում հայտարարեցին միջէթնիկական եւ զինված հակամարտությունների շրջանում ԵԱՀԽ խմբերի ներկայացուցիչները:

Նրանք մասնավորապես նշեցին, որ բազմաթիվ շրջաններում ԵԱՀԽ խմբերի շնորհիվ հաջողվել է հասնել կոնկրետ արդյունքների եւ մասնավորապես մեղմացնել հակամարտ կողմերի հարաբերությունների լարվածությունը, նպաստել նրանց երկխոսությանը:

ԵԱՀԽ դիտորդները նշեցին, որ համաեվրոպական գործընթացի մասնակից պետություններն առաջվա պես առանձնահատուկ ուշադրություն են դարձնում նախկին Խորհրդային Միության ճգնաժամային շրջանների եւ առաջին հերթին Վրաստանի, Մոլդովայի ու Տաջիկստանի իրադրությանը: Ինչ վերաբերում է վրացօսական հակամարտությանը, ԵԱՀԽ-ը ներկայումս հիմնական խնդիրները համարում է հակամարտ կողմերի փոխզիջման ապահովումը եւ արյունահեղության դադարեցումը, գաղթականների ու տեղահանվածների վերադարձի հարցի լուծումը:

Ինչպես հայտնեցին մամլո ասուլիսի մասնակիցները, ներկայումս հակամարտությունների տարբեր գոտիներում գործում են ԵԱՀԽ մասնակից պետությունների 8 խմբեր:

Կոզիրեւը վկայելով Ղարաբաղը դժգոհում է Արեւմուտքից

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Ամերիկյան սենատորների հետ հանդիպման ժամանակ մայիսի 31-ին Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը նշեց, որ Ռուսաստանից պահանջում են միակողմանի զիջումներ, անդրադառնալով երրորդ երկրներին զենք վաճառելու խնդրին: Կոզիրեւը նշեց, որ դա հիշեցնում է պատմության ոչ այնքան հաճելի էջերը: Նա կոչ արեց միասին աշխատել ընդհանուր խնդիրների կարգավորման վրա: Անդրադառնալով Ղարաբաղի խնդրին, Կոզիրեւն այն միտքը հայտնեց, որ Արեւմուտքը մի տեսակ տեսչական մոտեցում է ցույց տալիս այս հարցում, որով ծեղ է առաջանում ռուսական եւ ԵԱՀԽ միջնորդական ծրագրերի միջեւ: «Երբ մենք առաջարկում ենք խաղաղարար զորք մտցնել, մեզ ասում են, թե դա նեոգաղութատիրություն է: Իսկ Սոմալին, Անգոլան, Ռուանդան նեոգաղութատիրություն չէ՞»:

Դողան Գյուրեշ. Ռուսաստանը լուրջ սպառնալիք է մեր հյուսիսում

ԱՆԿԱՐԱ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ռուսաստանը շատ լուրջ սպառնալիք է դարձել», «Սաբահ» թերթի թղթակցի հետ կայացած զրույցի ժամանակ ասաց Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ, բանակի գեներալ Դողան Գյուրեշը:

«Մեկ տարի առաջ ես գիտակցեցի Ռուսաստանի այդ նվաճողական քաղաքականությունը», նշեց Դողան Գյուրեշը: Ներկայիս Ռուսաստանը գործում է տակավին ցարական վարչակարգի հավակնություններով: Նա հավակնություն ունի միայն 30 մլն ռուսների նկատմամբ, որոնք մնացել են իր սահմաններից դուրս: Ռուսաստանը խաղ է անում Վրաստանի, Ղրիմի, Ուկրաինայի, Ադրբեջանի հետ: Հայաստանի հետ սահմանում են գտնվում ռուսական դիվիզիաներ: Մենք ծանր օրեր ենք ապրում»:

Լրագրող Ծաքիր Չելիքչեն, որը Թուրքիայի նախագահի հետ մեկնել է Ուկրաինա, երեքշաբթի «Սաբահ» թերթում տպագրված հոդվածում Դողան Գյուրեշի խոսքերից այն հետեւությունն է արել, թե մոտ ժամանակներս Թուրքիայի շահերը, նախ եւ առաջ Կովկասում, Բալկաններում եւ Սեւծովյան տարածաշրջանում, լիովին կհակասեն Ռուսաստանի շահերին: Այն ժամանակ, երբ Թուրքիան ձգտում է լիովին վերջ տալ անջատական Քրդական աշխատավորական կուսակցությանը Իրաքի հյուսիսում, նշում է լրագրողը, հյուսիսում Ռուսաստանը ծեռնամուխ է եղել «Ռազմական թոնաթափանցման», որը կլանում է Հայաստանն ու Վրաստանը: Այդ հանգամանքը, գրում է Ծաքիր Չելիքչեն, խիստ անհանգստացնում է Անկարային:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Սաստիկ հեղեղումները մեծ վնասներ են հասցնում Հայաստանին

Արփիի ջրամբարտակի ճեղքումից ջրածածկ եղան 2 գյուղ, զոհվեցին 4 հոգի

Մայիսի 31-ին, ժամը 21-ին Արփիի շրջանում տեղի ունեցած հեղեղման հետեւանքով զոհվել է չորս մարդ: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ կառավարության լրատվական ծառայությունից, մայիսի 31-ին, մոտավորապես ժամը 21-ին ծնիալի, հորդառատ անձրեւների եւ կարկտի հետեւանքով ճեղքվել է Արագածի լանջին, Արփի ջուր գետի վրա կառուցված Արփիի ջրամբարի ամբարտակը: Մասամբ հեղեղվել են Նոր Կյանք եւ Վարդաքար մեծ գյուղերը, ինչպես նաեւ 1500 հեկտար հողահանդակներ: Արտակարգ իրավիճակների պետվարչության մամլո ծառայության ղեկավար Ալեքսանդր Մելքոնյանի խոսքերով, ամբարտակի ճեղքման վտանգի մասին նախօրոք տեղեկացված բնակչությունը հեռացել է տներից:

Ներկայումս ջրի հարածուն ճնշումը զգալի է Վարդաքարի ջրամբարի: Կատարվում են ուռճողական փրկարար աշխատանքներ: Տարածքին աղետի շրջան են ուղարկվել «Սպիտակ» փրկարար ջոկատը, հիմնական պետվարչության քաղաքացիական պաշտպանության գծով ստորաբաժանումներ եւ Հայջրմուղի ջրատարներ: Ստեղծվել է կառավարական հանձնաժողով՝ պետնախարար Գագիկ Մարտիրոսյանի նախագահությամբ: Նյութական վնասը ճշտվում է:

Հիշեցնենք, որ ջրամբարը շահագործման էր հանձնվել 1991 թ.՝ 2 մլն խորանարդ մետր ջրատարողությամբ: Վթարի պահին այնտեղ գտնվում էր 1,5 մլն խոր. մետր ջուր:

Մյուս կողմից, հանրապետության հարավային շրջաններում մայիսի 30-ին այս օրերի համար անսովոր եղանակի փոփոխություն արձանագրվեց: Սաստիկ քամին, ուժգին կարկուտը, տեղատարափները եւ դրանցից առաջացած հեղեղումները զգալի վնաս հասցրին այս տարածքի գյուղատնտեսությանը: Շատ խիստ տուժել են պտղատու այգիները, հացահատիկային կուլտուրաները, ամբիկները եւ խաղողի այգիները:

Վայքի եւ Եղեգնաձորի շրջաններում սաստիկ կարկուտը կոտրել է իրենց բերքի մեծ մասը: Միայն Արարատի շրջանում տարերքը շարքից հանել է ավելի քան 3000 հեկտար մշակովի հողատարածություններ: Ինչպես տեղեկացանք Արարատի շրջխորհրդի գործկոմի նախագահ Վ. Զաքարյանից, տեղի գյուղացիությունը ճշտում է վնասի իրական չափերը, որոնց հետ կապված ակներ կներկայացվեն գյուղատնտեսության նախարարություն, երբ ոչ վնասի հատուցման ակնկալիքով, առնա գոնե հանրապետության ագրարային քաղաքականության մեջ այս փնտակը հաշվի առնելու նպատակով:

Խաղաղախ կոնգրեսականը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեքշաբթի օրը դաշնակցային մեծ ժյուրին 17 կետերից բաղկացած քրեական մեղադրանքներ ներկայացրեց կոնգրեսական Դեն Ռոստենկովսկուն: Ազդեցիկ օրենսդիրը, ներկայացուցիչների պալատի եկամուտների ու ծախսերի կոմիտեի նախագահը մեղադրվում է ընդհանուր առմամբ 500 հազար դոլար կազմող պետական միջոցների խարդախ յուրացման մեջ:

Որտեղ հաց, այնտեղ կաց

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Նախկին ԽՍՀՄ-ից եկած հազարավոր գիտնականներ եւ տեխնիկական մասնագետներ ներկայումս Չինաստանում պայմանագրերով աշխատում են սպառազինությունների նորագույն համակարգերի նախագծման եւ արտադրության բնագավառում: Ամերիկյան հետախուզական աղբյուրներին վկայակոչելով, այդ մասին իր վերջին համարում հաղորդում է «ՍՇ Նյուզ էնդ ուորլդ ռիփորթ» հանդեսը:

Բալթյան նավատորմը դուրս եկավ Լատվիայից

ՌԻԳԱ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Բալթյան նավատորմը հեռանում է Լատվիայից: Ռազմանավերի դուրս բերումն իրականացվում է Լատվիայի եւ Ռուսաստանի միջեւ ձեռք բերված համաձայնությունների համապատասխան: Ինչպես նշեց Լատվիայի վարչապետ Վալդիս Բիրկավսը, ներկայացված ժամանակացույցը հիմնականում կատարվում է: Նա չի կասկածում, որ ռուսական զորքերը կհեռանան մինչեւ ամռան վերջը եւ «օգոստոսի 31-ը ուրախ օր կդառնա Լատվիայի համար»:

ԱՆԿԱՐԱ

Դեմիրելը սպառնում է հայերին

ԱՆԿԱՐԱ, 31 ՄԱՅԻՍ, BBC, AGBU-AIS: Թուրքական պետական հեռուստատեսությունը (TRT) մայիսի 28-ին հաղորդեց, որ Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հայտարարել է, թե մինչեւ որ Հայաստանը չվերադարձնի իր գրաված ադրբեջանական տարածքները, աշխարհում կսկսվի սահմանների վերաձեւման եւ ուժի միջոցով նոր տարածքներ գրավելու մի նոր ժամանակաշրջան: Ադրբեջանի անկախության օրվա առթիվ կազմակերպված մի հանդիպման ընթացքում խոսք առնելով, Դեմիրելը նշել է, թե տարածաշրջանում արձանագրվող զարգացումները վերաբերում են ոչ միայն Ադրբեջանին ու Թուրքիային, այլեւ աշխարհի ամբողջ մասին: Նա շեշտել է, թե Թուրքիան չի ցանկանում բռնության վրա ստեղծված հարաբերություններ իր հարեւանների հետ: Նա հայտարարել է. «Մենք ասացինք հայերին՝ ինչ պատահել է անցյալում, մենք չենք կարող ապրել անցյալում: Երբ ցանկանում եք ապրել այստեղ, ապա պետք է բարելավեք ձեր հարաբերությունները Ադրբեջանի հետ: Այնքան ժամանակ, որ Ադրբեջանի հետ հակամարտության մեջ եք, հակամարտության մեջ եք լինելու նաեւ Թուրքիայի հետ: Ավելին, երբ դուք հակամարտության մեջ եք թե Ադրբեջանի եւ թե Թուրքիայի հետ, ապա չեք կարող ապրել այստեղ»:

Տարօրինակ է, որ Կիպրոսի սահմանից 40 տոկոսը գրաված եւ հարեւան գրեթե բոլոր երկրների հետ հողային հարցեր ունեցող երկրի պետը նման դասեր է տալիս այլոց:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Քննարկվում են կարգավորման փաստաթղթի մանրամասները

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հայտնեց Մոսկվայում Ադրբեջանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ռամիզ Ռզաեւը, ներկայումս Բաքվում եւ Մոսկվայում զինվորական փորձագետները քննարկում են հայ-ադրբեջանական հակամարտության գոտում կրակը դադարեցնելու եւ այնտեղ խաղաղարար ուժեր մտցնելու ամփոփիչ համաձայնագրի մանրամասնությունները: Դրանից հետո հայկական կողմը իր առաջարկությունները կանի համաձայնագրի նախագծի առթիվ: Հայտնի է դարձել, որ դրանք վերաբերում են խաղաղարար ուժերի գլխավոր շտաբի տեղաբաշխմանը, որի աշխատանքին կմասնակցեն Ադրբեջանի, Հայաստանի, Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ-ի զինվորական դիտորդներ: Ռզաեւի պնդման համաձայն, թեեւ Հայաստանի ղեկավարությունը ուզում է գլխավոր շտաբը տեղակայել Ստեփանակերտում, Ադրբեջանը գտնում է, որ Աղդամում տեղակայելն առավել ընդունելի է, քանի որ առաջին հերթին պետք է ազատել հենց այդ շրջանը: Դեսպանի խոսքերով, Ադրբեջանի գլխավոր պահանջներն են շրջանից օկուպացիոն զորքերի դուրսբերումը եւ դրանց հետքաշման ժամանակացույցի ճշտումը: Նրա կարծիքով, միայն այդ համաձայնագրի ստորագրումից հետո կարելի է խոսել հաշտեցման պայմանագրի մշակման մասին:

Պատրաստ է ադրբեջանական հերթական զոհի

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 1 ՀՈՒՆԻՍ: Չնայած արդեն երրորդ շաբաթն է, ինչ դաշտավայրային ճակատներում լայնածավալ գործողություններ չեն ընթանում, այնուամենայնիվ այսօր առավոտյան ադրբեջանական կազմավորումները շարունակել են զենքի տարբեր տեսակներից հրետակոծել եւ գնդակոծել Ղարաբաղյան պաշտպանական գծերը: Այսպես, գնդակոծվել են Մարտակերտի շրջանի Սեյսուլան, Խաչեն, Լեւոնարխ, Աղդամի շրջանի Շուրաթաղ, Ամա, Գյուլիջա եւ Ֆիզուլու շրջանի Կարախանբեյլի գյուղերի Ղարաբաղյան բնագծերը: Հայկական կողմը պատասխան գործողությունների չի դիմել:

ԼՂՀ պաշտպանության բանակում այն կարծիքին են, թե չի բացառվում, որ առաջիկայում Ադրբեջանը կվերսկսի ռազմական լայնածավալ գործողությունները, քանի դեռ չի ստորագրել հակամարտության կարգավորմանն ուղղված մոսկովյան համաձայնագիրը:

Մինչդեռ օգտվելով ճակատներում տիրող հարաբերական անդորրից, ղարաբաղցի շինարարները վերականգնում են ԼՂՀ ավերված տները: Դրանց թիվը, մարդասիրական օգնության եւ տեղահանված քաղաքացիների հարցերի պետհանձնաժողովի պետ Լեոնորա Ղուլյանի խոսքերով, հասնում է 11 հազարի: Ներկայումս տասնյակ հազարավոր ղարաբաղցիներ անօթեւան են: Պատերազմի ընթացքում Ղարաբաղում կառուցվել է 420 տուն, վերականգնվել է 120 բնակելի շենք:

digitised by A.R.A.R.@

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Հանձնաժողովը կպահանջի լրացուցիչ լիազորություններ

Աղասի Արշակյանի գլխավորած հանձնաժողովի երեկվա նիստը նվիրված էր մայիսի 27-ին Երեւանի թիվ 1 ճենչական մեկուսարանում տեղի ունեցած միջադեպի կապակցությամբ կազմված արձանագրության քննարկմանը: Նիստը սկսվեց 45 րոպե ուշացումով: Նախագահողը հայտնեց, թե վաղորոք պաշտոն կերպով տեղեկացված ՆԳ փոխնախարար Պատրոյանին գտնելու լրացուցիչ փորձերն արդյունք չեն տվել: Մինչ այդ նա տեղեկացրեց նաեւ, որ, ըստ հավաստի տեղեկությունների, նա խորդ օրը, կեսօրին, Երեւանի էրեբունու երթանային ժողդատարանը կարծաեւ դատավճռությամբ արդարացված է համարել ամբաստանյալ Արիստակես Մարգարյանի հանցանքը եւ նրան դատապարտել երեք ամսվա ազատազրկման, որի ժամկետը լրանում է մի քանի օրից: Աղասի Արշակյանը տարակուսանք հայտնեց Մարգարյանի առողջական վիճակի կտրուկ լավանալու, ի րավապահ մարմինների աննախադեպ օպերատիվության, ինչպես նաեւ այն առիթով, որ եթե Մարգարյանի մեղքը ապացուցված է, ապա ինչպես է նախկինում երկու անգամ ազատազրկման դատապարտված անձը երեք ամսով դատապարտվել, երբ այլ հանցանքը նախատեսում է մինչեւ հինգ տարվա ազատազրկում: Հանձնաժողովը Պատրոյանի բացակայությունը որակեց որպես «Գերագույն խորհրդի նկատմամբ անհարգալից վերաբերմունքի փաստ»:

Հրապարակվեց նաեւ ՅՅ կառավարության գործերի կառավարչին ուղարկված հարցման պատասխանը: Նշվեց, որ հանձնաժողովի կողմից առաջադրված հարցերից մի քանիսին տրվել են դիվանագիտական պատասխաններ: Այնուհետեւ ներկայացված տեղեկանքներից մեկում նշվում է, թե կառավարական մենաշնորհի տնտեսությունում ովքեր են ապրում: Օրինակ, թիվ 1 տանը՝ 1993 թ. փետրվարից Հրանտ Բագրատյանը, թիվ 2 տանը՝ 1990 թ. հոկտեմբերից Բաբկեն Արարքցյանը, թիվ 3 տանը՝ 1991 թ. նոյեմբերից Գագիկ Հարությունյանը, թիվ 4 հյուրանոցում 1990 թ. հոկտեմբերից՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը (մինչ այդ ապրել է թիվ 1 ում), թիվ 5-ում՝ 1993 թ. հուլիսից Վանո Սիրադեղյանը (մինչ այդ ապրել է թիվ 2 եւ թիվ 3 հյուրանոցներում), թիվ 1 հյուրանոցում՝ ՌԴ դեսպանատունը, թիվ 2 հյուրանոցում՝ ժիրայր Լիպարիտյանը, Նիկոլ Շահգալդյանը, Վլադիմիր Ստուպիշինը, Սեդրակ Թաշճյանը, թիվ 3-րդում՝ Վազգեն Սարգսյանը եւ Սերժ Սարգսյանը:

Աղասի Արշակյանն ասաց, որ այնուամենայնիվ որոշել են որոշ պարզաբանումների համար բանավոր կարգով լրացուցիչ դիմել: Այսօր հանձնաժողովի հերթական նիստում կներկայացվի վերջնական եզրակացություն փաստաթուղթը, որը կիրառարկվի նաեւ ԳԽ նախագահությունում եւ վերջինիս միջնորդությամբ կմտնի հունիսի 6-8-ի եռօրյա նիստերի օրակարգ: Աղասի Արշակյանի ասելով, որոշ պարզված հարցերի շուրջ կներկայացվեն որոշման նախագծեր, բայց դեռեւս հարուցված յոթ քրեական գործերով եզրակացություններ չեն կարող տալ, քանի որ հանձնաժողովի գործունեության ժամկետը լրանում է հունիսի 11-ին, իսկ նշված գործերի քննությունը՝ հունիսի 15-ին: Հանձնաժողովը պետք է պահանջի իր լիազորությունների երկարացում եւ դրանց հավելում:

Վերջում հիշեցնենք, որ նախորդ օրվա նիստերում հանձնաժողովը լսել էր պաշտպանության նախկին նախարար Վազգեն Մանուկյանին: Վարչապետ Հրանտ Բագրատյանն ու ԱԱՊՎ-ի պետի պաշտոնակատար Դավիթ Շահնազարյանը հանձնաժողովի նիստին չէին ներկայացել, խնդրելով ուղարկել գրավոր հարցեր, որն արդեն արվել է:

Իսկ ՆԳՆ նախարար Վանո Սիրադեղյանը այդպես էլ չի ներկայացել: ՅՅ դատախազի առաջին տեղակալ Միխայել Գրիգորյանի [illegible] AA [illegible] «Արձագ» [illegible] տեղեկանքն էր. Ա. Հ.

ԱՀԱԶԱՆԳ

Եթե զար ուրախությունը..

Գյումրիի քաղաքային խորհրդի գործկոմի 1993 թվականի հունվարի 8-ի թիվ 2 որոշմամբ Անի քաղաքատում կառուցվող շենքը, որը նախատեսված է 840 աշակերտի համար, հատկացվեց Վ. Թեքեյանի անվան թիվ 2 դպրոցին: Գործկոմի որոշումից հետո, հուրախություն ամենքի, «Ազգ», «Կումայրի» թերթերում հաղորդումներ տպագրվեցին Վ. Թեքեյանի անվան դպրոցի համար նախատեսված շենքի կառուցման մասին: Թեքեյան մշակութային միությունը պատրաստակամություն հայտնեց օգնել դպրոցական շենքի կահավորման հարցում: Չուշացավ նաեւ Գյումրիի քույր-քաղաք ամերիկյան Ալեքսանդրիայի կողմից ցուցաբերվող օգնությունը Ալեքսանդրիա քաղաքի վարչության կողմից դպրոցին տրամադրու դպստանիներ, որոնք այսօր արդեն կյանքի ճեմին կանգնած մարդիկ կլինեին: Անեն մի գյուղում նրա գանքն է, ունենալ տուն ու դպրոց, մանկապարտեզ ու այգի:

Հետերկրաշարժյան առաջին տարիներին վերականգնեցին մի քանի դպրոցներ, իսկ Անի քաղաքատում կառուցվեցին նորերը: Սակայն վերջին երկու տարում դպրոցական շենքեր շարք չմտան: Ընդհանրապես շինարարության չափազանց դանդաղ ընթացքի մեջ դպրոցների համար տեղ չգտնվեց, բացի...

Երբ ամերիկացիները արտագաղթյալ ցուցաբերեցին դեռեւս շինարարական ընթացքի մեջ գտնվող դպրոցի հանդեպ, առա տեղական իշխանությունները միանգամայն այլ կերպ մտածեցին: Երբ արտագայ վերաբերմունք լինեն քաղխորհրդի հաստոցների գործարանի բակում տեղավորված այս շինության մեջ այլեւս հնարավոր չէ երկար ժամանակ դպրոց պահել, որ այսօրվա պայմաններում սովորողների առողջությունը վտանգվում է: Այդ դպրոցի հարեւանությամբ գործում է նաեւ Մաշտոցի անվան դպրոցը, եւ բնականաբար աշակերտների քանակի համար չի սղավում, տարեցտարի պակասում են դասարանները: Դպրոցի 98 մանկավարժները շատ շուտով աշխատանք չեն ունենա, նրանցից շատերը գործազուրկ կդառնան: Աշխատանքով չեն կարող ապրել, էլ ու՞ր մնաց, թե գործազուրկ դառնան:

Մի հանգամանք եւս հաշվի չեն առել քաղխորհրդի գործկոմում: Վերջին տարիներին Գյումրիում պարզ է դարձել, որ մանկավարժական եւ

վել է հինգ հազար դոլար անգլերեն լեզվի կաբինետները կահավորելու համար: Ֆրանսերենի գծման համար Փարիզից ՌԱԿ-ի փոխնախագահ Հայկաշեն Ուզունյանը նույնպես տրամադրեց գումարներ: Շենքի կառուցումը իր վրա է վերցրել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը եւ մամուլում էլ գրվել է, որ դպրոցական շենքը կառուցվում է վերջինիս միջոցներով:

1994 թվականի սեպտեմբերի 1-ին Վ. Թեքեյանի անվան թիվ 2 դպրոցի մանկավարժներն ու աշակերտները ուրախություն պետք է ապրեին ինչպես էր դպրոցական առաջին զանգը դպրոցական նոր շենքում: Այդ առասպելի տոնին պետք է մասնակցեին Ալեքսանդրիայի քաղաքապետը, Գյումրիի Ալեքսանդրիա քույր-քաղաքների կազմակերպության ատենապետուհի տիկին Ռիտա Պալյանը, Լոս Անջելեսի Արշակ Տիգրանյան վարժարանի ներկայացուցիչները, որոնց հետ Վ. Թեքեյանի անվան թիվ 2 դպրոցը սերտ կապերի մեջ է: Մինչ այդ աղետաբեր երկրաշարժը ծանր հարված հասցրեց Գյումրիի դպրոցներին: Փլված դպրոցական շենքերում անմեղ զոհեր դարձան բազմաթիվ մանուկներ

գործկոմի կողմից դպրոցի հանդեպ, առա զոնե կրացուսերեին, կոպարգաքանենին որոշումը փոխելու համզամանքը: Գոնե այդ հարցի շուրջ կխորհրդակցեին ժողկրթության ղեկավարների հետ: Անենեին ոչ: Մեկ այլ որոշմամբ դպրոցական շենքը հատկացրին Մ. Նալբանդյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտին: Իսկ պատճառաբանություն գտնվեց. այսօրվա դրությամբ Անի քաղաքատում գործող դպրոցներն լիր՞-րն բեռնված են: Թվում է, թե համոզիչ է: Միայն թվում է: Իսկ որ Անի քաղաքատում մի քանի տասնյակ կիսակառույց բնակելի շենքեր այս կամ եկող տարի պետք է ավարտվեն եւ բնակեցվեն, այդ մասին քաղխորհրդի գործկոմում չեն մտածել: Միայն պարզ է մի բան, որ քաղխորհրդի գործկոմում օտար զավակի նման են նայում դպրոցական համալիրին, եւ արտագավություն չեն անվանի դպրոցի ձեռքից շենք վերցնելը: Գործկոմի անդամները գոնե տեսե՞լ են Վ. Թեքեյանի անվան դպրոցի այսօրվա փայտաշեն կառույցը, որի ներսում երեխաները ձմռանը սառչում են, իսկ գարնանն ու աշնանը շոգից նվաղում: Հասկանու՞մ են արդյոք, որ նրկող մոլիստեխնիկական ինստիտուտներ տալիս են շրջանավարտներ, որոնք ոչ մի տեղ չեն կարող աշխատել: Ավելի նպատակահարմար է այդ հաստատությունները միավորել, ազատելով մի քանի դպրոցական շենքից: Զարմանք է հարուցում նաեւ այն հանգամանքը, որ քաղաքի ղեկավարությունը չմտածված մանկավարժական ինստիտուտի ղեկավարության պատմաճարտարապետական արժեք ներկայացնող ինստիտուտի շենքի ավերման ու քայանման համար: Ուժեղ են կարող են նոր շենք ձեռք բերել: Թույլը թող զրկվի շենքից: Ուժեղի մոտ միշտ էլ թույլն է մեղավոր:

Ահա այսպիսի վիճակի մեջ դրեցին դպրոցական մի համույթի, որի առաջացած պայծառ չի լինի շենքային ներկա պայմաններում:

Անտարբերություն, գործից անտեղյակություն, հովանավորչություն կամ ի՞նչ ուզում եք անվանեք, բայց դպրոցից շենք վերցնելը, աշակերտներին ուրախությունից եւ հարմարավետությունից զրկելը պատիվ չի բերում քաղաքի ղեկավարներին:

Ա. ՓԻԼՈՅԱՆ,
Գյումրիի Վ. Թեքեյանի անվան թիվ 2 դպրոցի տնօրեն

ԳՈՐԻՍ

Արտադրության վիճակը բավարար չէ

Չնայած ընթացիկ տարվա առաջին ամիսներին մատակարարող արտադրող, արտադրող սպառող կապերի մեջ նկատվող դրական միտումներին, այնուամենայնիվ Գորիսի շրջանի արդյունաբերության ընդհանուր վիճակը մնում է անմխիթար: Ըստ Գորիսի ՇՎԲ-ի տվյալների, 1994 թ. առաջին եռամսյակում արդյունաբերական ձեռնարկությունները թողարկել են 60953,7 հազար դրամի համարժեքի գներով արտադրանք, անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի 55174,8 հազարի դիմաց: 2106 հազար դրամի արտադրանք առաքվել է ԱՊՀ, իսկ 20 հազարի՝ այլ երկրներ: Արդյունաբերական ձեռնարկություններում աշխատել է 2577 մարդ, այդ թիվը անցյալ տարվա համեմատ նվազել է 72-ով: Արդյունաբերության մեջ աշխատողների միջին ամսական աշխատավարձը կազմել է 319,3 դրամ: Այս ցուցանիշը շրջանի արդյունաբերության մեջ ընդգրկված մարդկանց նյութական բարեկեցության անկման վկան է:

ՍԵՐԳԵՅ ՏԱՌԱՎԵՐՅԱՆ,
Մեր սեփ. թղթակից

Վաճառվում է դաշնամուր:
Զանգահարել 524011

ԵՐԵՎԱՆ

Երեխաների օր եւ նստացույց

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ՌԱՐԴ: Մանկական խնամքի կենտրոնների կայացրնելով այսօր Երեւանում, Թատրական հրապարակում սկսվեցին Երեխաների պաշտպանության օրվա առթիվ նախատեսված միջոցառումները: Այսօրվանից Հայաստանի արվեստի վարպետները մասնակցում են հեռուստամարաթոնին, որի ընթացքում բարեգործական հանգանակություն է կազմակերպվում: Միաժամանակ, Հայաստանի բազմազավակ ընտանիքների միությունը Երեւանի Հաղթանակի պուրակում, «Հայաստան» կինոթատրոնի առջեւ ցույց կազմակերպեց, պահանջելով շինության տրամադրել այդ հաստատության կազմակերպությանը: Ցույցին մասնակցում էին մի քանի տասնյակ մարդ:

Վազգեն Մանուկյանը հավատարիմ է իր գաղափարին

«Հայերը համաշխարհային ազգ են, նրանք սփռված են աշխարհով մեկ եւ կարող են ազդել աշխարհի անցուդարձերի վրա», մայիսի 31-ին, Երեւանի պետական համալսարանի ուսանողների առջեւ հայտարարեց նախկին վարչապետ, ԱԺՄ ղեկավար Վազգեն Մանուկյանը: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի Հայաստանի ԳԱ սոցիոլոգիական կենտրոնի անցկացրած մի հարցման տվյալներով, Վազգեն Մանուկյանը այսօրվա հայ քաղաքական գործիչներից ժողովրդականությամբ երկրորդն է, իրենից առաջ թողնելով սոսկ նախկին արտգործնախարար Րաֆֆի Հովհաննիսյանին: Վազգեն Մանուկյանը առաջ էր անցել նույնիսկ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանից, որը մինչ այդ գլխավորում էր բոլոր հարցախույզների նման ցուցակները:

Իր հերթին ԱԺՄ խորհրդարանական խմբակցության ղեկավար Դավիթ Վարդանյանը նույն հավաքին դեմ արտահայտվեց Ղարաբաղ-Ադրբեջան հակամարտության գոտում օտարական խաղաղարար ուժեր տեղաբերելու եւ հայկական ու ռուսական զինվորականների միավորման [illegible]: Հանդիպումը կազմակերպել էր բարեկամ վերջերս ստեղծված «Նոյ» (Երիտասարդական ակադեմիա) ուսանողական կազմակերպությունը, որի նպատակներից է երիտասարդների մտավոր մակարդակի եւ դերի բարձրացումը, քաղաքական կյանքում երիտասարդների հնարավոր առավելագույն մասնակցությունը:

ՏԱԳՆԱՊ

Օրինախախտումների թիվը խիստ նվազել է

1994թ. հունվար-ապրիլ ամիսներին Հայաստանում գրանցվել է կանխամտածված սպանության եւ մահափորձի 55 դեպք, բռնաբարության եւ դրա փորձ կատարելու 9 դեպք, խուլիգանության՝ 73, կաշառակերության՝ 29, խաբեբայության՝ 73 դեպք: Պատճառվել է 51 ծանր մարմնական վնասվածք: Գրանցվել է կողոպուտների 36 եւ ավազակային հարձակումների 58 դեպք:

ՅՅ վիճակագրության վարչությունից հայտնել են, որ 1994թ. հունվար-ապրիլ ամիսներին ՆԳ նախարարության մարմինների կողմից գրանցվել է 3154 հանցագործություն, ինչը 33,1 տոկոսով պակաս է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ:

Ծանր հանցագործությունների թիվը նվազել է երկու անգամ: Հանցագործությունների ընդհանուր թվի մեջ նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատ դրանց տեսակարար կշիռը 36 տոկոսից նվազել է մինչեւ 27,5 տոկոս:

Գրանցված հանցագործություններից ամենաշատը (32,7 տոկոս) գողություններն են, որոնց թիվը ս.թ. առաջին չորս ամիսներին կազմել է 1031: Գողությունների 65,4 տոկոսը (674 դեպք) կազմում են քաղաքացիների անձնական ունեցվածքի, այդ թվում՝ 269 բնակարանային գողություն: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ քաղաքացիների անձնական ունեցվածքի գողության դեպքերը նվազել են 41,4 տոկոսով, իսկ բնակարանային գողությունները պակասել են 2,3 անգամ: ՆՏ

Կենսամինիմումն աճեց 4 անգամ

«Նոյյան տապան»-ի տնտեսական բաժնի տվյալներով, 1994թ. հունվարի սկզբին նվազագույն կենսապահովման բյուջեի արժեքը մեկ մարդու համար կազմել է ամսական 2890 դրամ, այդ թվում դրա պարենային զամբյուղի ծավալը հավասար է եղել 2170 դրամի (ընդհանուր մեծության 75 տոկոսը): Երկու ամսից հետո (մարտի սկզբին) այս թիվը աճեց մինչեւ 5240 դրամի կամ 81 տոկոսով. Ներառյալ սննդամթերքի վրա ծախսվող 3930 դրամը: Եվս երկու ամիս անց (մայիսի սկզբներին) այդ բյուջեի արժեքը բարձրացավ եւս 118 տոկոսով, հասնելով ամսական 11400 դրամի, այդ թվում սննդամթերքի համար՝ 8550 դրամը: Ընդհանուր առմամբ, ընթացիկ տարվա առաջին չորս ամսում կենսական մինիմումի բյուջեի ընդհանուր արժեքը մեծացել է 4 անգամ: Ինչպես հայտնի է, աշխատավարձի, կենսաթոշակի եւ նպաստների նվազագույն չափը մայիսի սկզբին եղել է 176 դրամ կամ 65 անգամ փոքր բյուջեի մեծությունից: ՆՏ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 4 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
[illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303, Call (818) 756-0423 Fax (818)340-9919 for subscription rates
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրեն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրության
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ»-ը տպագրվում է ՄՈՒ «ԱՐՄԻՆՖՈ»-ում
Հեռախոս 7-8852 281425
Ֆաքս 7-8852 285082
E-MAIL INTERNET ROOT
YEREVAN @ REX.IASNET.COM

digitised by A.R.A.R.@

Ազգ

Ինչպես հայտնի է, մայիսի 27-ին Փարիզում ավարտվեց «Կայունություն Եվրոպայում» խորհրդաժողովը, որը ներկա լրագրողների բնութագրմամբ կարելի էր կոչել նաև «Բալադուրի խորհրդաժողով»: Արդարեւ, Ֆրանսիայի վարչապետն այնտեղ նույնն էր ունեցել ծրագրային ճառով, որի մեխը կազմում էր երկրների, հատկապես եվրոպական երկրների միջեւ բարիդրացիության հարցը: Ըստ նրա, երկրների միջեւ սահմանային բնույթի տարաձայնությունները կարելի էր մեղմացնել, առաջն առնել պայթյունավտանգ իրավիճակների, բարիդրացիությամբ, որի ընթացքում, ըստ նրա, անկարելի են դառնում այս խորհրդաժողովի արդյունքներից միայն բավարարվածություն է զգում, քանի որ այդ ընթացքում բավական հստակումներ եղան տարբեր հարցերի շուրջ եւ երկրորդ, 50-ից ավել երկրների արտգործնախարարներ ու ներկայացուցիչներ ընդունեցին նախապես մշակված քաղաքների մեծ մասը, որոնք բացարձակապես չեն հակասում ԵԱՀԽ-ի, Փարիզի Խարտիայի եւ մյուս համաձայնագրերի սկզբունքներին: Նա հայտնեց, որ մի անգամ եւս աստղագրվեցին սահմանների անփոփոխելիության եւ, միեւնույն ժամանակ, ազգային փոքրամասնությունների պայմանների բարեփոխման սկզբունքները:

Այստեղ, ներկայանալով «Ազգ»-ի հետ կնքված աշխատությունների արդյունքն այն է, որ ի վերջո երկու կողմերն էլ խաղաղության ճանապարհ պիտի գտնեն»:

Այս միջոցին Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեն, հավանաբար որ հարցն իրեն չէր ուղղված, հատկապես հայտնեց որ. «Ինքը եւս այս հարցի մասին կուզենար մի քանի բառ ավելացնել», եւ ասաց. «Վերջիվերջո, ինձ հաճախ մեղադրանքներ են գալիս, որոնք իրար նաեւ հակասում են: Ոմանք ասում են, թե սա ԵԱՀԽ-ի հարցն է, ոմանք էլ ասում են, թե չպետք է զբաղվենք այս հարցով, քանի որ զբաղվելու դեռ նում այս հարցի հետ, եվրոպական գործերում զբաղվելիս այս երկրի

ՓԱՐԻԶ

Կովկասի «զնդանը» նեցվեց ԵԱՀԽ-ի գիրկը

...ահմանային բաժանումները: Իր ճառում նա անդրադարձավ նաեւ սահմանների անխախտելիության եւ տարածքների ամբողջականության հարցին, ինչը առանձնապես հետաքրքրում էր հայերիս:

Խորհրդաժողովում, ինչպես հայտնել էինք նախապես, նույնն էր ունեցել նաեւ Հայաստանի ներկայացուցիչը՝ ՀՀ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Ժիրայր Լիպարիտյանը, որը մասնավորապես ընդգծել էր արծարծվող հարցի նկատմամբ Հայաստանի հետաքրքրությունը, քանի որ, նրա կարծիքով, Եվրոպայում կայունությունը կախված է նաեւ այն բանից, թե ինչպես կլուծվեն եվրոպական ցամաքամասի այլ շրջաններում առկա տագնապները: Նա առաջարկել էր, որ «Կայունություն Եվրոպայում» խորհրդաժողովը եւ ԵԱՀԽ-ն ընթացք տան նաեւ Անդրկովկասի երկրների միջեւ համագործակցությանը:

Խորհրդաժողովի փակման առթիվ, մայիսի 27-ին, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կենտրոնի մամուլի դահլիճում տրվեց մամլո ասուլիս, որը վարում էին Հունաստանի Եվրոպայի հարցերի գծով նախարար Թեոդոր Պանգալոսը, որը նաեւ նախագահն էր խորհրդաժողովի, եւ Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեն:

Շուրջ 140 լրագրողների առաջ իր բացման խոսքում Պանգալոսը հայտնեց, թե խորհրդաժողովի արդյունքում ստեղծվել է ինը երկրներից բաղկացած մի «կամք», որը հանձին սկզբին կհավաքվի եւ ընդունված բանաձեւ կանոնակարգի համաձայն, կաշխատի Եվրոպայի տարբեր մասերում առկա հակամարտությունները բանակցությունների միջոցով լուծելուն նպաստելու նպատակով:

Իր հերթին խոսք առնելով Ֆրանսիայի արտգործնախարարը նշեց, թե ֆրանսիական կառավարությունը բերքի անունից, դիմեցինք պրն. Պանգալոսին եւ նրա ուշադրությունը հրավիրեցինք այն փաստի վրա, որ սահմանների անփոփոխելիության սկզբունքը եւ ազգային փոքրամասնությունների իրավունքների հարցը մի շարք հակասությունների պատճառ են դառնում: Եւ ընդհանուրից անցնելով մասնավորին, հարց տվեցինք նախարարին, թե ինչպես է բացատրում այն պարագան, որ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության սահմանների հարցն Ստալինի ժամանակ բռնի կերպով եւ հակառակ տեղի ազգաբնակչության ինքնորոշման իրավունքի ծնավորված լինելով հանդերձ, այժմ միջազգային հանրությունը ընդունում է այդ անարդար սահմանները վերականգնելու պահանջի վրա: Երբ սահմանների անփոփոխելիության այդքան ենք հավասում, արեմն անփոփոխ կմնա՞ն նաեւ Կիպրոսում հունական ու թուրքական սահմանները:

Պանգալոսը պատասխանեց. «Ասելիք շատ բաներ կան, նաեւ չասվելիք: Անեն շրջան, որ ցանկանում է սահմանների փոփոխություններ, անենքն էլ, իհարկե, պատճառ ունեն: Ես էլ չեմ կարծում, որ գույս սահմանների փոփոխություն անելու նպատակով, սահմանները փոխել պետք չլինի: Ամբողջ հարցը ծագում է այնտեղից, որ խնդրո առարկա շրջանի պետությունները անհրաժեշտաբար պետք է իրականացնեն այնպիսի պայմաններ, որ տեղից փոքրամասնությունները իրենց լեզվով, իրենց կրոնով, իրենց մշակույթով ապահով կերպով կարողանան արտահայտվել:

Մենք, բացմիցս գաղափարներ փոխանակելու առիթներ ունեցել ենք հայերի հետ, հայ պատվիրակությունների հետ, հայ ղեկավարների հետ եւ նաեւ ազերիների հետ: Բայց պետք է ասեմ, թե մեր երկու կողմերի հետ կնքված աշխատությունների արդյունքն այն է, որ ...ռատացության եմ մատնում:

Մեր կեցվածքը հստակ է, այս առթիվ ասաց նա եւ շեշտեց. «Եվրոպայի կայունացման կոնֆերանսը կազմակերպելիս, ուզեցինք աշխատության մեջ ներգրավել Կենտրոնական Եվրոպայի եւ արեւելքի բանակցությունները: Իսկ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի բախումներով զբաղվող միակ միջազգային հաստատությունը կա, որը ԵԱՀԽ-ն է:

Հիմա, հարցն այն է, թե մենք չենք կարող արդեն բանող միջազգային մի այլ հաստատության աշխատանքներին միջամտել: Ահավասիկ, այժմ սա էի ուզում ասել»:

Ճիշտ Ժյուպեի խոսքը ավարտվելուն, ամերիկացի մի լրագրող, խոսք առնելով, ասաց. «Կներեք, ինչ առաջ մեր պատասխանելուն պատասխանելիս ասացիք, թե տվյալ հարցով ԵԱՀԽ-ն է զբաղվում: Երբ այդպես է, ինչ կարող եք անել, թե այստեղ ինչի համար եք հավաքվել: Ձեր նպատակն ի՞նչն է, ուզում եք նման շրջաններով եւս զբաղվե՞լ, թե որոշ շրջաններ եք նախընտրում»:

Ժյուպեն ստիպված պատասխանեց, ասելով. «Բոլոր ներկայացուցիչներն էլ գիտեն, թե ինչու են ժամանել այստեղ: Սակայն դուք երեւի լավ չեք խմբագրում: Մենք, եղած, արդեն գոյություն ունեցող միջազգային կազմակերպությունների վրա, ստեղծել եւս մի նորը ունենալու համար, չենք կազմակերպել այս խորհրդաժողովը:

Մենք պատրաստ բանակցությունները գործելու համար ենք հավաքվել: Ինչպես իմ բարեկամ պրն. Լամասուրն ասում էր, «ՄԱԿ-ն էլ գոյություն ունի եւ սակայն Մադրիդի կոնֆերանսն ինչո՞ւ ստեղծվեց, եթե դրա արդյունք է, որ Միջին Արեւելքում խաղաղությունը վերջապես ստորագրվեց»:

ԲԱՑՎԻ ՏԵՐՄԱՆ ԱՐԱԲՅՈՆ
մեր սեփ. թղթակից, Փարիզ

ՏԱՐԱԾՔ

Քիշնեւ. Սեւծովյան ավազանը բանակցությունների նյութ

ՔԻՇՆԵՎ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մոլդովայի նախագահ Միրչա Սնեգուրը մայիսի 31-ին Քիշնեւ ժամանած Թուրքիայի նախագահ Դեմիրելի հետ կայանալիք հանդիպման ժամանակ մտադիր է քննարկել Սեւծովյան ավազանի երկրների տնտեսական համագործակցություն ստեղծելու հարցը: Բարձրաստիճան հյուրի գալստյան նախօրյակին կայացած հարցազրույցներից մեկի ժամանակ Մոլդովայի նախագահն ասել էր, որ իր երկիրը հույս ունի, որ հետագայում կհաջողվի ստեղծել նոր տնտեսական տարածություն՝ գործունեության լավ կարգավորված մեխանիզմով: Միրչա Սնեգուրը նաեւ հույս էր հայտնել, որ այցի վերջին օրը ստորագրվելիք բարեկամության ու համագործակցության պայմանագիրը նոր ազդակ կհաղորդի երկկողմ կապերին եւ կօգնի հանրապետությանը հաղթահարելու շուկային անցնելու ժամանակաշրջանի դժվարությունները: Մոլդովայի Հանրապետության նախագահը նշել է Թուրքիայի ղեկավարության կոռաղասված, խորապես մտածված դիրքորոշումը առանձին տարածաշրջանների անջատական նկրտումների նկատմամբ եւ ընդգծել է, որ դրանց արդյունավետ կարգավորման հնարավորությունները նույնպես նախատեսվում է քննարկել այցի ընթացքում: «Թուրքերի հետ ազգակցական կապերի զարգացումը գագաուզներին հնարավորություն կտա պահպանել եւ ամրապնդել ու հետագա սերունդներին փոխանցել մեծահարուստ ավանդույթներն ու մշակույթը: Տարակույս չկա, որ Մոլդովայի հարավին ցույց տրվող նպատակամղված տնտեսական օգնությունը մեզ հնարավորություն կտա լուծելու ամբողջատիրական վարչակարգից ժառանգություն մնացած սուր հիմնախնդիրները», ասել է Մոլդովայի նախագահը: Ինչպես արդեն հաղորդվել է, թուրքական պատվիրակության Մոլդովա ձեռնարկվող պաշտոնական այցի բավականին լարված ծրագրով նախատեսվում են հանդիպումներ հանրապետության ղեկավարության, խորհրդարանի եւ կառավարության անդամների ու տեղի ձեռնարկատերերի հետ, այդ թվում նախատեսված է նաեւ ուղեւորություն թուրք ժողովուրդների թվին պատկանող գագաուզների համախմբված բնակության վայրեր՝ հարավային շրջաններ: Կոմիրաթում Թուրքիայի նախագահ Դեմիրելը առաջին քարը կդնի կդմինդրի արտադրության ձեռնարկության շինարարության հիմքում: Թուրքիան մտադիր է այդ տարածաշրջանին տրամադրել 15 միլիոն ամերիկյան դոլար՝ արդիական հեռուստահաղորդակցություններով հանդերձելու համար: Իսկ Քիշնեւում թուրքական կառավարությունը որոշել է Մոլդովայի Հանրապետությունում Թուրքիայի գլխավոր հյուպատոսությունը վերակազմել դեսպանության: Թուրքական պատվիրակության պաշտոնական այցը կտեւի երեք օր:

Ելցինն ապակենտրոնացման կողմնակից

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Երկօրյա այցով Թաթարստանում գտնվող ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը հայտարարել է, որ Ռուսաստանն այսուհետեւ պետք է շարունակի իր զարգացումը ապակենտրոնացման ճանապարհով: Միաժամանակ, ըստ նրա, Դաշնության յուրաքանչյուր սուբյեկտի հետ կենտրոնն առանձին համաձայնագիր պետք է ստորագրի, ամեն մեկի հետ առանձին լուծելով լիազորությունների վերաբաշխման հարցը:

ՊԱՀԱՆՋՎՈՒՄ ԵՆ ԹԱՐԳՄԱՆԻՉՆԵՐ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանին պետք են բարձր որակավորում ունեցող թարգմանիչներ՝ անգլերենից և հայերենից հայերեն թարգմանություններ կատարելու համար: Ընտրությունը կատարվելու է մրցութային եղանակով՝ մեկ ժամ գրավոր թարգմանություն: Հարցազրույցը կկատարվի ... կայանալու հունիսի 8-ին, ժամը 14-ին, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի շենքում:

Ի գիտություն բոլորի

Հայաստանի վաճառականների միությունը տեղեկացնում է, որ միության անդամների տրվում է վկայական եւ զգուշացնում է առանց այդ փաստաթղթի ներկայացման միության անունից հանդես գալը անօրինական է:

Հայաստանի վաճառականների միության նախագահություն

Միջազգային կրթական ծրագրերի շրջանակում այս ամառ ընթացքում ընտրության սկզբունքով կազմվում են 13-17 տարեկան երեխաների խմբեր՝ անգլերենի արագացված ուսումնառության համար հենց Անգլիայում: Ամառը մեկ ամիս Լոնդոնի կենտրոնի բարձրակարգ դպրոցներից մեկում, ուր ստեղծված են լեզվի արդյունավետ յուրացման եւ ակտիվ հանգստի հրաշալի պայմաններ, ձեր երեխաները կանցկացնեն իրենց մանկության անմոռանալի ժամանակը:

Սիրելի բարեկամներ, Սերտիֆիկատ ծրագրերի եւ անկախ կրթության միավորումը (Մոսկվա) եւ «Դավիթ Անհաղթ» գիտահումանիտար կենտրոնը (Երեւան) առաջարկում են ձեզ իրենց ծառայությունները Անգլիա մեկնելու, ուսումնառությունը կազմակերպելու գործում: Մի կորցրեք ձեզ տրված հնարավորությունը. ձեզ սպասում է հրաշալի ճամփորդություն, ձեր երեխաները Լոնդոնից կվերադառնան ոչ միայն կազդուրված ու բարձացած, այլեւ անգլերենի կատարյալ պաշարով:

ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿԸ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԴԵՊՔՈՒՄ ԴԵՐԱԲՈՒՅՑ ԱՅՍ ՕՐԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՎՈՐԱՊԵՍ: ԵԿԵՔ ՄՈՏԵՆՔ, ԴԻՄԵՔ ՄԵԶ:

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Թումանյան փ. 17, 1-ին հարկ, 4-րդ սենյակ, հեռ. 521-481: Մենք ձեզ սպասում ենք աշխատանքային օրերին ժ. 11-ից մինչեւ 15-ը:

ՏԱՐԱԾՔ

ԱՊՀ երկրների նիստ Բաքվում

ԲԱՔՈՒ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Անցած շաբաթ Բաքվում անցկացվեց ԱՊՀ-ի ֆարմացևտիկ... անվտանգության ծառայության աշխատանքային խմբերի նիստ, որի ընթացքում նախապատրաստվեց եւ անկախ պետությունների համագործակցության կառավարությունների ղեկավարների քննարկմանը հանձնվեց Աֆղանստանում մղված պատերազմի ընթացքում զոհվածների ընտանիքներին օգնություն ցույց տալու մասին միասնական պայմանագրի նախագիծը: Ինչպես Խաբար-ի ... գործակալության թղթակցին հաղորդեց Ադրբեջանի Նախարարների կաբինետի բաժնի վարիչ տեղակալ Քյամալ Իսմայիլզադեն, այդ փաստաթղթի համաձայն որոշում է ընդունված միասնական համակարգով օգնություն ցույց տալ այդ նահատակների ընտանիքներին, որոնք զոհվել են ԽՍՀՄ-ի գոյության ընթացքում: Իսկ ինչ վերաբերում է ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հետո Աֆղանստանում զոհված զինվորների ընտանիքների սոցիալական պաշտպանությանը, ապա նրանց պաշտպանությունը դրված է հենց իրենց հանրապետությունների վրա:

Մետրոյի դպրոցը մնում է մութ

ԲԱՔՈՒ, 1 ՀՈՒՆԻՍԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մարտի 29-ին Բաքվի մետրոպոլիտենի «20 հունվարի» կայարանում տեղի ունեցած պայթյունի մեղսագործներն առայժմ չեն հայտնաբերված: Ինչպես Խաբար-ինֆո գործակալության թղթակցին հաղորդեց այդ ահաբեկչական ձեռնարկումը հետաքննող Ադրբեջանի պետական հանձնաժողովի նախագահ, հանրապետության փոխվարչապետ Ալի Թահմազովը, ենթադրյալ ... հաստատված են եւ արդեն պարզված է կապակցված անձանց մի ամբողջ շրջանակ:

Թունավորումներ Մոսկվայում

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Մոսկվայի Պավլովի դպրոցի հիվանդանոց են հասցվել անհայտ հեղուկից թունավորված մի խումբ մարդիկ: Ռուսաստանի արտակարգ իրավիճակների նախարարության տվյալներով, մայիսի 31-ի ժամը 13:00-ի տվյալներով մահացածների թիվը հասել է 12-ի:

Գողություն օրը ցերեկով

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՅՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Մայիսի 31-ին Մոսկվայի կենտրոնական փողոցներից մեկում Սեբաստիա մավնիչի մի մեքենա կանգնեցրել է «ՄՄՄ» հայտնի ակցիոներական ընկերությանը պատկանող միջավ մեքենան, եւ ռուսական հագուստով երկու անձիք կրակ են բացել վերջինիս ուղեւորների վրա, որոնք հիշյալ ընկերության ինկասատորներն էին: Նրանցից մեկին ծեծից վիրավորելով՝ ավազակները հափշտակել են 1,5 մլրդ ռուբլի եւ դիմել փախուստի: Հանցագործներին գտնել առայժմ չի հաջողվել:

digitised by A.R.A.R.@

Գորիսյան իրադարձությունների խրոնիկա

Տեղական սցենար՝ ընդլայնվելու հեռանկարով

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Գորիսի շրջանը, գտնվելով դեպի Ղարաբաղ և դեպի Իրան տանող ճանապարհների խաչմերուկում և պատերազմական շարժման առաջին իսկ օրերից մեծ ակտիվություն ցուցաբերելով, վերջին տարիներին աչքի է ընկնում նաև ներքաղաքական պայքարի ակտիվությամբ: Բավական է հիշեցնել միայն, որ ժամանակին այստեղ նախագահի լիազոր-ներկայացուցիչ էր նշանակվել նրա ընդդիմադիրներից մեկը՝ Պարույր Հայրիկյանը, որն ավելի վաղ նույն շրջանում նախագահական ընտրությունների ժամանակ հավաքել էր ձայների մոտ 40 տոկոսը, իսկ ավելի ուշ հեռացվել այնտեղից՝ կնճռոտ խնդիրներ ունենալով շրջանի զինվորական ղեկավարության հետ: Գորիս քաղաքի գործադիր իշխանությունը կոալիցիոն կառավարության փորձի մոդել էր. գործկոմի նախագահը դաշնակցական էր, առաջին տեղակալը՝ ռամկավար, տեղակալը՝ ՀՀՇ-ի անդամ: Սակայն անկախ նրանից, լավ էին աշխատում, թե վատ, կուսակցական պատկանելությունն այստեղ դեր չուներ: Յուրաքանչյուրն անում էր իր գործը: Եվ ահա 1994 թ. ապրիլի սկզբներին Գերագույն խորհրդում հանկարծ ստացվեց Գորիսի քաղխորհրդի 40 պատգամավորների ստորագրությամբ, որով պահանջում էին քաղխորհրդի նախագահ Սամվել Հարությունյանի հրաժարականը: Փաստը տարօրինակ էր հենց թեկուզ միայն նրանով, որ Գորիսի քաղխորհուրդն ունի 60 պատգամավոր, և ունենալով ձայների երկու երրորդը, քաղխորհուրդն ինքը կարող էր նստաշրջանում անվստահություն հայտնել նախագահին: Ինչպես:

Սամվել Հարությունյան, քաղխորհրդի նախագահի. «Մարտին սկսեցին ստորագրություններ հավաքել: Դրանով զբաղվում էր Լիսկյան Սյունիքի երկրապահ ջոկատների հրամանատար Սուրիկ Խաչատրյանը, անցած տարվա զինված հեղաշրջման փորձի հեղինակը: Մարտի 21-ին նա եկավ ինձ մոտ և ասաց, թե լավ կլինի, եթե ես հրաժարական տամ, քանի որ հանրապետության ղեկավարության հետ լավ հարաբերությունների մեջ չեմ: Իմ այն հարցին, թե ում է տեսնում այդ պաշտոնում իմ փոխարեն, նա պատասխանեց, թե շատերն ավելի լավ կպաշտպանեն, այդ թվում նաև ինքը: Նա ասաց նաև, որ իրենք ստորագրություններ են հավաքում իմ հրաժարականի պահանջով: Մինչդեռ այդ դրդչեսն ուղեկցվում էր բռնությամբ:

Այնուհետև մարտի 28-ին սկսվեց պահեստի սպաների զորահավաքը: Զորակոչեցին նաև պատգամավոր Յասա Ակեփալյանի որդուն: Այն բանից հետո, երբ նա տվեց իր ստորագրությունը, որդուն ազատ արձակեցին, կարծես թե նա այլևս հայրենիքին պետք չէր: Իսկ պատգամավոր Յուրա Զավահիրյանի ավտոմեքենան առևանգեցին, և ստորագրությունը ստանալուց հետո վերադարձրին: Մենք փորձեցինք կանխել այդ ամենը: Վերջին հաշվով, բանակն ապաքաղաքական կազմակերպություն է:

Ավելի ուշ՝ մայիսի 16-ին քաղխորհրդի գործկոմում քննարկվեց 1993 թ. կատարված աշխատանքների հաշվետվությունը: Առանց որևէ հիմնավոր պատճառի, այդ աշխատանքները գնահատվեցին անբավարար: Մինչդեռ նույն հարցը քննարկվել էր դեռևս հունվարի 25-ին, երբ խոսքը վերաբերում էր կենսապահովման օբյեկտների գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությանը: Այն բավականին ամբողջական էր, և քաղխորհուրդը դա ընդունեց որպես 1993 թ. կատարված աշխատանքների հաշվետվություն և բավարար գնահատեց այն: Ինչևէ: Հաջորդ օրը (մայիսի 17-ին) նստաշրջանում դրվեց գործկոմի բոլոր անդամների (բացառությամբ իմ և քարտուղարի, որը ֆիզարձակուրդում էր) հրաժարականի հարցը: Արդյունքում որ հոգու անվստահություն հայտնվեց, իսկ վեց հոգի իրենք հրաժարական տվեցին: Ես երկու օր անց մայիսի 19-ին, օրակարգ մտավ նաև իմ հրաժարականի հարցը»:

Ի՞նչ տեղի ունեցավ հետո: Ըստ քաղխորհրդի նախագահի, նույն օրը կայացած քննարկության ընթացքում տեղի են ունեցել բազմաթիվ խախտումներ, և քննարկությունը չեղյալ է համարվել: Մայիսի 21-ին Գորիսի Ազատության հրապարակում տեղի ունեցավ հանրահավաք՝ ի պաշտպանություն քաղխորհրդի նախագահի: Սակայն նույն օրը կայացած նստաշրջանում Գորիսի միջշրջանային դատախազ Հարություն Սարգսյանը հայտարարեց, թե հանրահավաքը կազմակերպվել է գործող կարգին հակառակ և ապօրինի է: Մայիսի 25-ին նստաշրջանը շարունակեց իր աշխատանքը՝ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր, տեղական ինքնակառավարման հանձնաժողովի նախագահ Էդուարդ Զաքիյանի մասնակցությամբ, թեև քաղխորհրդի նախագահը խնդրել էր ուղարկել բազմակուսակցական հանձնաժողով:

Քաղխորհուրդն անվստահություն հայտնեց նախագահին, բայց վերջինս պնդում է, թե քննարկության ընթացքում կրկին խախտումներ են եղել, իսկ «պրն. Զաքիյանը ոչ միայն գնահատականներ չտվեց, այլև տոն տվողներից մեկն էր»:

Ի դեպ, այս մասին պրն. Զաքիյանը տեղեկացրեց, թե ինքը ոչ միայն անկողմնակալ է եղել, այլև առաջարկել է վերաքննարկել նախագահի հրաժարականի առաջարկը, երբ վերջինս կարծում է, թե այնտեղ ինչ-որ խախտումներ են եղել: Իսկ ինչ վերաբերում է բազմակուսակցական հանձնաժողովին, ապա Գերագույն խորհրդի տվյալ հանձնաժողովում ինքն է կցված Զանգեզուրի ռեգիոնին, ուստի և ինքն է մեկնել Գորիս:

Ո՞րն է Սամվել Հարությունյանին ուղղված հիմնական մեղադրանքը: Ըստ քաղխորհրդի պատգամավոր, Գորիսի հյուրանոցի տնօրեն Սուրեն Ավետիսյանի, կան մի քանի պատճառներ: Այսպես՝ Հայաստանի բազմաթիվ շրջաններում բնակչությանն օրական տրվում է 350 գրամ հաց, Գորիսում՝ 250, էլ չենք խոսում որակի մասին: Բացի այդ, քաղաքի փողոցներում աղբը չի հավաքվում, և նախագահը պատճառաբանում է, թե վառելիք չկա և այլն: «Ավելի լավ կլինի, երբ քաղխորհրդի նախագահ ընտրվի այնպիսի մեկը, որն ավելի լավ հարաբերություններ կունենա հանրապետության իշխանությունների հետ», ասում է պրն. Ավետիսյանը: «Ինչ վերաբերում է հացի որակին և քաշին, բացատրում է այժմ արդեն նախկին քաղաքապետը, ապա հետաքրքիրն այն է, որ այդ պատճառաբանությամբ իմ հրաժարականը պահանջողների թվում են նաև հացի գործարանի տնօրենը ու գլխավոր ինժեները: Վերջին հաշվով, գոյություն ունի նախարարություն, և ինչքան այլուր են ուղարկում, այնքան էլ հաց են բերում: Այս մասին բազմաթիվ անգամներ դիմել ենք նախարարությանը: Իսկ քաղաքի սանիտարական մաքրումները կատարվել են ամեն օր: Ինչ վերաբերում է այն դժգոհություններին, թե Գորիսին լավ չեն նայում, որովհետև վերևներում ինձ չեն սիրում, ապա դրա մեջ գուցե ճշմարտության հատիկ կա»:

«Ես այն կարծիքին չեմ, թե հիմնական պատճառը դա է», ասում է Գորիսի քաղաքապետի առաջին տեղակալ Անդրանիկ Հարությունյանը: Կապանում, օրինակ, և քաղխորհրդի, և շրջխորհրդի նախագահները ՀՀՇ-ականներ են, սակայն այնտեղ իրավիճակը մերինից լավ չէ: Ճիշտ է, կան առանձին դրվագներ, որոնցից մեկն էլ այն է, որ Գորիս քաղաքի գլխավոր հատակագիծը հաստատման ուղարկվել յոթ ամսով: Իսկ դա շատ կարևոր է: Մարդիկ զոհեր տված կենսային և կնշակեին դրանք: Քանի դեռ հատակագիծը հաստատված չէր, մենք չէինք կարող ընթացք տալ մարդկանց դիմումներին: Իմ կարծիքով, այս ամբողջ աղմուկի պատճառն այն է, որ հետագայում քաղաքն ավելի կառավարելի լինի նախագահական ընտրությունների կամ սահմանադրության ընդունման ժամանակ»:

Փաստորեն, ներկայումս Գորիսում իշխանություն և կա, և չկա: Երբ առաջիկա մեկ շաբաթվա ընթացքում քաղխորհրդի նոր նախագահ չընտրվի, (ճիշտ տեղի կունենա վաղը, հունիսի 3-ին) քաղաքում կնշանակվի նախագահի լիազոր-ներկայացուցիչ: Սակայն Զանգեզուրում արդեն իսկ գոյություն ունի նախագահի լիազոր-ներկայացուցիչ՝ պետնախարար Վազգեն Սարգսյանը, որի աշխատակազմի նստավայրը Գորիսն է: Ըստ Սամվել Հարությունյանի, այդ աշխատակազմի ղեկավար, գեներալ Սուրեն Աբրահամյանը ոչ մի լիազորություն չի կարող ունենալ, և այդ ամենը հակաօրինական է, քանի որ աշխատակազմի լիազորությունները պետք է որոշեր հանրապետության Գերագույն խորհուրդը: «Ես անձամբ որևէ փաստաթուղթ չեմ կարդացել, թե նա որևէ լիազորություն ունի, բայց կառավարության բոլոր որոշումները ստանում եմ, ասում է նա: Բացի այդ, Սյունիք-Զանգեզուր ծրագիր առայժմ գոյություն չունի, կա միայն նախագիծ: Ինչ վերաբերում է աշխատակազմին, ապա նրանք տեղափոխվել են Գորիսից մի քանի կմ հեռավորության վրա, արհեստական լճի ափին գտնվող մանկական վերականգնողական կենտրոն, որ նախկինում կենտկոմի ամառանոցն էր, իսկ վերջին 2 տարիներին այնտեղ գտնվում էին Արցախի երեխաները: Կարող էին, չէ՞, դիմել մեզ տեղ խնդրելով»:

Ի դեպ, մայիսի 21-ի հանրահավաքի ժամանակ մարդիկ պահանջել են նաև, որպեսզի աշխատակազմը հեռանա Գորիսից: Իսկ ինչ վերաբերում է նրանց նստավայրին՝ նախկին ամառանոցին, ապա այն իսկապես գտնվում է դրախտային վայրում, թեև ցրտից ու խոնավությունից մանրահատակը փտել է, պատերը բորբոսնել են և այլն, և այն ոչ մի կերպ եդեմական պալատ չես անվանի: «Մեր լիազորությունների վերաբերյալ կարող եմ ասել, որ ամեն ինչ կանոնակարգված է նախագահի հրամանագրով և կառավարության որոշմամբ», ասում է գեներալ Սուրեն Աբրահամյանը: Նույնիսկ որոշում կա, որ բոլոր կադրային հարցերը պետք է լուծվեն մեր միջոցով: Վերջին հաշվով մենք առաջնորդվում ենք ամբողջ ռեգիոնի շահերով: Քաղխորհրդի հետ կոնֆլիկտներ եղել են, սակայն դրանք պարզապես փաթաթվել են մեր վզին: Հասկանո՞ւմ եք, քաղաքային կատեգորիաները տարբեր են: Ամառանոցում բնակվելու մասին. քաղաքապետարանը նույնիսկ ՆԳ վարչության պետին բնակարան չի տվել, որ մնաց մեզ: Իսկ տնվորն ու գեներալն իմ կարծիքով փոքր-ինչ անհամատեղելի հասկացություններ են:

Ընդհանրապես, այս պատմության մեջ շատ է հոլովվում երկրապահ ջոկատների հրամանատար Սուրիկ Խաչատրյանի անունը, մինչդեռ նա ոչ մի պաշտոնական արարք չի կատարել: Ընդհակառակը՝ զբաղվում է բարեգործությամբ: Ինչ վերաբերում է այն պահանջներին, թե մենք պետք է հեռանանք Գորիսից, ապա մի հետաքրքիր էլ Երևանից ենք ստացել՝ նույնը պահանջում է կինս», վերջում կատակում է գեներալը:

Սուրիկ Խաչատրյանը նույնպես հերքում է իր մասնակցությունն այս ամենին, հայտարարելով, թե ինքը պատգամավոր չէ և ընդհանրապես որևէ կերպ չի հավակնում պաշտոնի: «Դա ի՞նչ քաղխորհուրդ է, որ չի կարողանում նույնիսկ մի ծեր փայտ ճարել և վառարան դնել շենքում, որպեսզի ծառերը չկտրեն», ասում է նա: Յանկացած ուժը մեկն ավելի լավ կղեկավարի քաղաքը: Իսկ այն մեղադրանքները, թե պատգամավոր Յասա Ակեփալյանի որդուն զորակոչել են՝ նրա վրա ճնշում գործադրելու նպատակով, բացարձակապես անհիմն են: Նախ ես ոչ մի կապ չունեմ զորակոչի հետ, և երկրորդ՝ ո՞վ է ասել, որ պատգամավորի որդին չպետք է ծառայի: Պարզապես նրան զորակոչելուց հետո պարզվեց, որ հիվանդ է, և նույն օրը տուն ուղարկեցինք»: Ի դեպ, Յասա Ակեփալյանն ինքը նույնպես դրանում որևէ ճնշում չի տեսնում: «Տղային կանչեցին, պարզվեց, որ հիվանդ է, և տուն ուղարկեցին: Որևէ հետին միտք այստեղ չեմ տեսնում: Հիմա տղաս Ռուսաստանում է»: Ինչ վերաբերում է պատգամավոր Յուրի Զավահիրյանին (որի մեքենան առևանգել էին), ապա պարզաբանումները տալիս է գեներալը. «Նրա մեքենան ՈՒԱԶ է, և այդ օրը շատ անհրաժեշտ էին այդպիսի մեքենաներ ճակատից վիրավորներ տեղափոխելու համար: Մի քանի ժամ անց վերադարձրինք: Առաջներում էլ նրա մեքենան նույն նպատակով մի քանի անգամ վերցրել էինք, և ոչ մի բողոքի մասին խոսք լինել չի կարող»:

Մի խոսքով, արվածն արված է. քաղխորհուրդը չունի գործկոմ, չունի նախագահ: Փաստական իշխանությունը կարող է անցնել նախագահի լիազոր-ներկայացուցչին, և ամբողջ խնդիրն այն է, որ հանրապետությունում սա եզակի դեպք չէ: Երևույթը գնալով ընդլայնվում է: Եթե այսպես շարունակվի, ապա կարող է գալ մի պահ, երբ տեղական իշխանությունները ընդհանրապես կվերանան կամ կկատարեն զուտ խորհրդանշական դեր, և ժողովրդավարությունը կսահմանափակվի միայն ու միայն Երևանով: Խնդիրն իր հրատապությամբ դուրս է գալիս զուտ Գորիսի սահմաններից և ձեռք բերում համապետական հնչեղություն: Ընդհանուր միտումն այն է, որ թեև Սահմանադրությունն առայժմ ընդունված չէ, սակայն գործնականում տեղի է ունենում Սահմանադրության նախագահական նախագծի իրականացում ռեգիոններում ադմինիստրատիվ կառավարման կառույցների ստեղծման տեսքով: Եվ այդ կառույցներում ընդգրկվում են ուժային նախարարությունների ներկայացուցիչներ՝ պաշտպանության փոխնախարարը Ղափանում, ներքին գործերի փոխնախարարը Զանգեզուրում և այլն:

Մինչդեռ իրականում իշխող կուսակցությունն ի վիճակի չէ միայնակ իրականացնել դա այն պարզ պատճառով, որ ԳԽ նախագահությունում ունի ընդամենը 7 ձայն, մինչդեռ որոշումներն ընդունվում են 11 ձայնով: Ինչևէ: Գուցե այս ամենից հետո Գերագույն խորհուրդն այնուամենայնիվ բազմակուսակցական մի հանձնաժողո՞վ ուղարկի Գորիս: Իսկ մինչ այդ Սամվել Հարությունյանը հայ ժողովրդին ուղղված իր կոչի տակ ստորագրում է. «Գորիսի նախկին և ապագա քաղաքապետ», և համոզված է, որ երբ արդարացի ընտրություններ լինեն, մարդիկ կընտրեն իրեն:

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

Գների ռեկորդային կայունություն մայիսին

Դրամի արժեզրկման ամսական տեմպը մայիսին ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կազմել է մոտ 9 տոկոս, իսկ ՌԴ ռուբլու նկատմամբ՝ 9,5 տոկոս: Նույն ժամանակահատվածում Մոսկվայի միջբանկային արժութային բորսայում ռուսաստանյան ռուբլու փոխարժեքը ԱՄՆ-ի դոլարի համեմատ իջել է 6,3 տոկոսով, հասնելով 1904 ռուբլու: Այսպիսով, կարելի է իրականացած համարել, ընդ որում խոստացված ժամկետից երեք ամիս շուտ, ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի կանխատեսումը, թե սկսած օգոստոս ամսից ազգային արժույթի արժեզրկման տեմպերը կչափվեն միանիշ թվերով: Մայիս ամսվա վերջին շաբաթվա ընթացքում դրամի նկատմամբ կայուն արժույթների փոխարկման արժեքի բարձրացումը նախորդ շաբաթվա պես գրեթե աննկատելի էր: ԱՄՆ 1 դոլարի միջին արժեքը բարձրացավ մինչև 420 դրամի (գնման գինը՝ 410 դրամ, վաճառքինը՝ 425) կամ 1,9 տոկոսով:

Ռուսաստանյան 1000 ռուբլու միջին գինը բարձրացավ 3,5 տոկոսով՝ կազմելով 222 դրամ՝ նախորդ շաբաթվա 215-ի փոխարեն:

Ամսվա ընթացքում սպառողական ապրանքների գների միջին ինդեքսը մնում էր 4-5 տոկոսի սահմաններում, իսկ վերջին շաբաթում այդ ինդեքսը (բացառությամբ բանջարեղենի եւ մրգերի, սակայն ներառյալ բենզինը) նույնիսկ ցածրացել է, մոտավորապես 7,5 տոկոսով:

Այսպիսով, եւ ազգային արժույթի փոխարժեքի կայունացման, եւ սպառողական շուկայում շուկայական գների վարքի տեսանկյունից վերջին երկու տարվա ընթացքում 1994 թ. մայիսը առավել բարենպաստ եղավ:

Հեսացա արժենվազումից դրամի փոխարժեքը պաշտպանելու անսպասելի գործոն է դարձել առեւտրական բանկերի մասնակցությունը Երեւանի ֆոնդային բորսայի սակարկություններին, սակայն ոչ այնքան որպես արժույթի գնորդներ, որքան վաճառողներ: Վարկերի եւ դրանց գրավային ապահովագրման անչափ բարձր գները, փոխանակման կետերում սպեկուլյատիվ գներով արժույթի հարկ եղած պահանջարկի բացակայությունը, ինչպես նաեւ Կենտրոնական բանկի ֆինանսավարկային խիստ քաղաքականությունը պայմանավորեցին հանրապետության դրամաշրջանառության համակարգում ազգային արժույթի պահանջարկի ծածկումը: Սրա հետեւանքով վերջին երկու սակարկությունների ժամանակ առաջարկված 1,2 մլն. դոլարի գրեթե կեսը պատկանում էր առեւտրական բանկերին:

Ն Տ

Դատի կտա... նախարարությանը

Նորանկախ մեր պետության նկատմամբ հավատը կորցրել է երեւանցի Միքայել Մնեյանը: Պատճառը խաբվածությունն է, առիթը՝ մարդաշատ ավտոմեքենայի չորս անվադողերն ու «Չայկա» մակնիշի լվացքի մեքենան: Դրանք Միքայելը շահել է ...1991 թ. մարտի 28-ին, «Հուշարձանների նորկյանք» վիճակախաղի տոմսերով՝ իր իսկ ծննդյան տարեդարձի նախօրյակին: Մնեյանի ընտանիքում ծոխ սեղան է բացվել, իսկ հարազատներն ու բարեկամները Միքայելին շնորհավորել են ծննդյան տոնի եւ շահումների առթիվ: Շահողն այնուհետեւ համապատասխան ծեւակերպման է ներկայացրել թիվ 205, սերիա՝ 17412 (անվադողեր) եւ թիվ 014, սերիա՝ 16393 վիճակախաղի տոմսերը, դրանք կնքել են եւ ...

Շահած իրերն ստանալու նպատակով Միքայելը, ինչպես ինքն է ասում, մի քանի զույգ կոշիկ է մաշել համապատասխան ավտոտեխսպասարկման կայանի պետական հանրախանութ (4-րդ հարկ) երթուղիներում: Նրան անընդհատ ասել են. «Կսպասեք, ինչ էլ համբերեք»: Մեկ տարի համբերելուց հետո տոմսերի տերը դիմել է հեռուստատեսությանը: Եկել, նկարահանել, ցուցադրել են: Դրան արձագանքել է ֆինանսների նախարարը, որն իր հեռուստաելույթով Միքայելին եւ նրա բախտակիցներին խոստացել է շուտով հասկացնել շահումները: Այն օրվանից անցել է եւս երկու տարի, դեռ մի բան էլ ավելի ժամանակահատված, իսկ ահա անվադողերն ու լվացքի մեքենան դեռեւս չեն հասել շահողին: Իսկ անկոտրում կամք դրսեւորող Մնեյանը այժմ արդեն դիմում է մամուլի օգնությանը:

«Երբ բերքն էլ յոգնեց, ես դատի կտամ ֆինանսների նախարարությանը», ասում է տոմսատերը:

Յ. ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Էջ

միջազգային

ԹՈՒՐՔԻԱ

Չիլլերի օրերը հաշվա՞ծ են

Պաշտոնական Անկարան բավականին հիվանդագին ընդունեց ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի ներկայացուցիչների պալատի վերջերս ընդունած որոշումը Թուրքիային հատկացվող ռազմական օգնության մեկ չորրորդը սառեցնելու մասին։ Ինչպես հայտնի է, այս հարցի կապակցությամբ արված հայտարարության մեջ Կոնգրեսի ներկայացուցիչը նշել էր, թե 1995 թ. համար Թուրքիային տրամադրվելիք 360 միլիոն դոլարի ռազմական օգնության 25 տոկոսը սառեցվելու է մինչեւ այս երկրում մարդու իրավունքների հարգման որոշակի առաջընթաց չնկատվի։

Իր որդու ավարտական հանդիսությանը [illegible]ակցելու նպատակով ԱՄՆ-ի Բոստոն քաղաքում գտնվող Թանսու Չիլլերը չհապաղեց արձագանքել Կոնգրեսի որոշմանը։ CNN-ի թղթակցին տված հարցազրույցում Թուրքիայի վարչապետն այդ որոշումն անվանեց անընդունելի, պատճառաբանելով, թե կոնգրեսականները վատ են պատկերացնում Թուրքիայի ներքին անցուդարձը։ Հետաքրքիր է, որ Չիլլերը PKK-ի մասին խոսելիս գաղափարախոսական շեշտադրում կատարեց, օգտագործելով «մարքսիստական կազմակերպություն» արտահայտությունը։ Խոսքը վերաբերում է մարքսիստական կազմակերպության կողմից ծավալված ահաբեկչական գործունեությանը, նշեց նա, որի դեմ պայքարում է նաեւ ժողովրդին այդ ահաբեկչությունից պաշտպանող թուրքական ուժը։ Ինչպե՞ս կարող ենք մենք պայքարել ահաբեկչության դեմ, երբ արտասահմանյան օգնությունը չլինի։ Նպատակն առավել քան պարզ է. համոզել «կոմունիզմի ուրվականից» սարսափող Արեւմուտքին, որ [illegible]յդ դեպքում խնդիր առաջ կգա ոչ թե մարդու կամ ժողովրդի իրավունքների, այլ արեւմտյան ժողովրդավարությանը սպառնացող գաղափարախոսության։ Այս հավաստիացումը կարծես թե մեկ անգամ եւս արդարացնում է թուրքական որոշ քաղաքական գործիչների այն պնդումները, թե Չիլլերն իր չկշռադատված ելույթներով ոչ այնքան օգնում, որքան վնասում է Թուրքիայի ներքին եւ արտաքին քաղաքականությանը։ Այլապես ինչպես կարելի է գնահատել քրդական ազատագրական շարժման նկատմամբ կիրառված ժամանակավրեպ արտահայտությունը, երբ այսօր քուրդ ժողովրդի իրավունքների հարցը քննարկման առարկա է դառնում ամենատարբեր մակարդակի միջազգային ատյաններում։

Սովորաբար ԱՄՆ-ում գործադիր եւ օրենսդիր իշխանությունների միջեւ միշտ էլ առկա է որոշակի տարաձայնություն Թուրքիային հատկացվող օգնության հարցում. Կոնգրեսը միշտ ձգտում է այն սահմանափակել, իսկ գործադիր իշխանությունները՝ նախագահի գլխավորությամբ, հանում են այդ սահմանափակումները։ Հավանաբար այդ «ավանդույթը» նկատի ունենալով Չիլլերն ակնարկեց, որ «ԱՄՆ նախագահը խոստացավ այս հարցում իրեն օգնել»։

Իր իշխանության մեկ տարվա ընթացքում Չիլլերը բազմիցս խոստացել է «վերջ տալ ահաբեկչությանը»։ CNN-ի թղթակցի համապատասխան հարցին նա հերթական անգամ տվեց «մինչեւ տարեվերջ ահաբեկչության վերջը տալու ենք» պատասխանը։ Դրա կողքին մտածելու առիթ է տալիս նրա «առանց արտասահմանի օգնության ինչպե՞ս ենք պայքարելու ահաբեկչության դեմ» հարցադրումը։ Փաստորեն Չիլլերը աշխարհի առաջ խոստովանում է, որ ամերիկյան օգնությունը նպաստում է քրդական շարժման ճնշմանը։ Հետաքրքիր է, նման հայտարարությունից հետո ինչպիսի՞ կեցվածք կընդունի ԱՄՆ վարչակարգը։

Թանսու Չիլլերի օրեցօր նվազող հեղինակությանն է անդրադառնում նաեւ ամերիկյան «Թայմ» հանդեսը, որը մայիսի 30-ի համարում գրում է, թե 11 ամիս առաջ վարչապետի պաշտոնն ստանձնելով Չիլլերը հույս ուներ Թուրքիան դարձնել Եվրոպայում եւ Ասիայում կարեւոր դեր խաղացող առաջատար երկիր։ Նա մեծ փոփոխություններ էր խոստանում եւ ժողովուրդն էլ վստահում էր նրան։

Սակայն այժմ թերահավատությամբ են մոտենում նրան եւ ընդգծում, որ փոփոխությունները եղել են դեպի վատը։ Տնտեսության աճը, որն 1993-ին 73 տոկոս էր, այժմ նվազել է։ Արժեզրկումը հասել է 107 տոկոսի։ Տարվա սկզբից թուրքական լիրան կորցրել է իր արժեքի 60 տոկոսը։ Բյուջեի բացը ահավոր չափերի է հասել, իսկ երկրի արտասահմանյան պարտքը՝ 66 միլիարդ դոլարի։

Քաղաքական տեսակետից պատկերը նույնն է։ Շատերն են հարցնում, թե արդյոք Չիլլերն արժանի՞ է իր պաշտոնին, կամ թե ինչքան կդիմանա դեռ նրա կազմած կոալիցիոն կառավարությունը։ «Նույնիսկ իր կուսակցության ներսում ընդդիմությունն ուժեղ է», նշում է Turkish Daily News-ի քաղաքական մեկնաբան Սիրմա Էվյանը։

Քաղաքագետներն ու գործարար մարդիկ նրան բնորոշում են որպես շատ համառ եւ ուրիշների խորհուրդն անտեսող մի անձնավորության։ Չկարողանալով նրա հետ աշխատել կենտրոնական բանկի երկու կառավարիչներ, ինչպես նաեւ կառավարության այլ անդամներ, հրաժարական են տվել։ Դրությունից ելք գտնելու նրա կարողությունների շուրջ հավատը օրեցօր չքանում է։ «Նա կորցրել է ժողովրդի, գործարար շրջանների եւ իր կուսակցության շատ անդամների վստահությունը։ Նա պետք է կարողանա ամենամոտ ժամանակներս վերականգնել այդ վստահությունը, թե չէ ուշ կլինի», ասում է մի դիվանագետ արեւմտքից։

Այնուհետեւ «Թայմի» թղթակիցն ավելացնում է, որ քվեարկողներն իրենց վերաբերմունքը ցույց տվեցին մարտյան ընտրությունների ժամանակ, երբ քվեների մեծամասնությունը կենտրոնացրին Բարեկեցության կուսակցության թեկնածուների վրա։

Անմիջապես հետո արմատականների մարտաշունչ հետեւորդները գործի անցան փողոցներում ստիպելով կանանց ծածկել գլուխները, ասելով. «Սա մեր երկիրն է այժմ, եւ դուք պետք է հնազանդվեք»։

Քրդերի դեմ պայքարը երկրից տարեկան մոտ 7 միլիարդ դոլար է խլում, եւ խիստ բացասաբար է անդրադառնում երկրին տարեկան 4 միլիարդ դոլարի եկամուտ բերող զբոսաշրջության վրա։ Այսպես կոչված «Խստության ծրագիրը», որով Չիլլերը կարողացավ միջազգային վալյուտային ֆոնդից ստանալ 450 միլիոն դոլարի նոր վարկ անցյալ շաբաթ, նախատեսում է կառավարական ծախսերի, հողագործության լրավճարների նվազում եւ սեփականաշնորհման տեմպերի մեծացում։ Բայց «ավելի լավ է մենք այդ միջոցներին չդիմենք», ասում է փոխվարչապետ Մուրադ Քարայալչինը։

Եզրափակելով հոդվածը, լրագրողը խորհուրդ է տալիս Չիլլերին ավելի շատ լսել ուրիշների կարծիքը։ Նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը վերջերս ասել է նրան. «Մենք որոշ հարցեր ունենք։ Ժողովրդավարական երկրում դրանք չեն կարող չլինել։ Բայց երբ դրանց մի մասին պետք է դիմակայել, մյուս մասի հետ պետք է սովորենք հաշտվել»։ Դեմիրելը շատ փորձառու անձնավորություն է, եւ արժե, որ Չիլլերը գոնե նրան գնահատի եւ հետեւի նրա խորհուրդներին։

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ճապոնիայի ճգնաժամը շարունակ[illegible]ում է

ՏՈԿԻՈ, 31 ՄԱՅԻՍ, ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Անընդմեջ 13-րդ ամիս [illegible] ինչ նվազում է Ճապոնիայում պատրաստված մարդատար, բեռնատար ավտո[illegible]իլների եւ ավտոբուսների առաքումը միջազգային շուկաներ։ Ապրիլին ճապ[illegible]ան արտահանել է 367230 ավտոմեքենա, որ 16,2 տոկոսով պակաս է անցյալ [illegible]վա նույն ամսվա համեմատությամբ։ Միաժամանակ դիտվում է ԱՄՆ-ում (11,[illegible] տոկոսով) և Ասիայի երկրներում (43,7 տոկոսով), գլխավորապես Չինաստանում [illegible] Թայվան[illegible]դում ճապոնական արտադրանքի պահանջարկի ավելացում։

Շարունակվող տնտեսական ճգնաժամի պատճառով ճապոնակ[illegible] ընկերությունների 65 տոկոսն անցյալ տարի միջին հաշվով գրեթե 40 ժա[illegible]վ կրճատել է արտաժամյա աշխատանքների տեւողությունը, որոնք Ճապոնիայո[illegible] ավանդաբար համարվում են հիմնական աշխատավարձի լավ հավելում։ Բ[illegible]ի դրանից, գրեթե կիսով չափ նվազել է (23-ից 13 տոկոսի է իջել) այն ֆի[illegible]աների թի[illegible]վը, որոնք դրամ են ներդնում իրենց ծառայողների ժամանցի ու [illegible]ակութային ծրագրերի կազմակերպման մեջ։

Համաշխարհային օր առանց ծխա[illegible]ոտի

ՄՈՍԿՎԱ, 31 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Համայն աշխարհի բժ[illegible]կներն այ[illegible] օր՝ ծխախոտից հրաժարվելու օրը ծխողներին կոչ են անում գոնե [illegible]ւ օր հրաժարվել սիգարետից։ Այս անգամ ծխելու դեմ պայքարի մեջ պարտ[illegible]ր են մտնել նաեւ լրագրողները, քանի որ Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության հայտարարած այսօրվա նշանաբանն է՝ «Զանգվածային լրատվության միջոցներն ընդդեմ ծխախոտի»։ Տղամարդկանց շրջա[illegible]ում թոքերի քաղցկեղից մահվան բոլոր դեպքերի մոտ 90 տոկոսը պայմանավոր[illegible]ած է ծխելով, հաղորդեցին ախտականխիչ բժշկության կենտրոնում։ Պակա[illegible] վտանգ չի ներկայացնում նաեւ «պասիվ» ծխողներին, որոնք մշտապես գտնվ[illegible] են ծխախոտի ծխով հագեցած մթնոլորտում։ Ըստ վիճակագրության, Ռու[illegible]աստանում ծխում են փաստորեն 2 տղամարդուց 1-ը եւ 8 կնոջից 1-ը։

Լեհաստան-Կալինինգրադ. նոր անց[illegible]ակետ

ՎԱՐՇԱՎԱ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Լեհաստանի եւ Կալինինգ[illegible]ադի մար[illegible]զի սահմանում, Բեզլեդի բնակավայրում բացվեց նոր հսկիչ ան[illegible]ակետ, որը համապատասխանում է բոլոր միջազգային պահանջներին։ Այն նա[illegible]ատեսված է օրական 3,5 հազար բեռնատար ու մարդատար ավտոմեքենաներ[illegible] սպասարկման համար։

ԳԱԲՐԻԵԼ ՍՈՒՆԴՈՒԿՅԱՆԻ ԱՆ[illegible]Ն ՊԵՏԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ԹԱՏ[illegible]ՈՆ

հունիս ամսի խաղացանկը

4-ին	*Ժիրայր Անանյան*	«ԿԱՐՈՒՍԵԼ» (Կատակերգություն երկու մաս[illegible])
5-ին	*Մուշեղ Իշխան* սկիզբը ժամը 14-ին	«ՄԵՌՆԵԼԸ ՈՐՔԱՆ ԴԺՎԱՐ Է» (Ողբերգ. կատակերգություն երկու մասից)
11-ին	*Ժան Բատիստ Մոլիեր*	«ՔԱՂՔԵՆԻՆ ԱԶՆՎԱԿԱՆ» (Կատակերգություն երկու մասից)
12-ին	*Մուշեղ Իշխան*	«ՄԵՌՆԵԼԸ ՈՐՔԱՆ ԴԺՎԱՐ Է» (Ողբերգ. կատակերգություն երկու մասից)
18-ին	*Ժիրայր Անանյան*	«ԻՄ ՏՈՒՆԸ ՔՈ ՏՈՒՆԸ ՉԷ» (Կատակերգություն երկու մասից)
19-ին	*Պերճ Զեյթունցյան*	«ԱՆԱՎԱՐՏ ՄԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ» (Դրամա երկու մասից)
25-ին	*Ժան Բատիստ Մոլիեր*	«ՔԱՂՔԵՆԻՆ ԱԶՆՎԱԿԱՆ» (Կատակերգություն երկու մասից)
26-ին	*Ջուզեպե Մարոտա Բելիզարիո Ռանդոնե*	«ԱՅՐԻՆԵՐ ՍՓՈՓՈՂԸ» (Կատակերգություն երկու մասից)

Ներկայացումների սկիզբը ժամը 16-ին

Երեխաների համար բոլոր շաբաթ եւ կիրակի օրերին ցերեկային նոր ներկայացում «ԱՐՔԱՅԱԶՆԻ ՀԱՐՍՆԱՑՈՒՆ»

Սկիզբը ժամը 11:30-ին

Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար՝ ԽՈՐԵՆ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ԱՎՏՈՇՈՒԿԱ

Ճապոնական ավտոմեքենաները լավագույններն են ԱՄՆ-ում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 31 ՄԱՅԻՍ, ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ճապոնական «Լեքսուս» ավտոմեքենայի տարատեսակներն այս տարի բոլոր երեք առաջատար տեղերն են գրավել ԱՄՆ-ում առավել որակյալ ավտոմոբիլների ցանկում։ Ամերիկյան ամենաորակյալ մեքենան «Գեո-պրիզմը», որը զբաղեցրել է 4-րդ տեղը, թեեւ արտադրվում է Կալիֆորնիայում, բայց ճապոնական «Տոյոտայի» եւ ամերիկյան «Ջեներալ մոթորզի» հիմնած համատեղ ձեռնարկության արտադրանքն է։

Ամեն տարի նոր ավտոմեքենաների որակի հետազոտություն է անցկացնում «Ջեյ. Դի. Փաուեր ընդ ասոշիեյթս» մարկետինգային տեղեկատվական ընկերությունը։ Հետազոտության ընթացքում նոր ավտոմեքենաների տերերին տրվում է միայն մի հարց. «Քանի՞ թերություն է հայտնաբերվել ձեր ավտոմեքենայում առաջին երեք ամիսներին»։ Այս տարի կազմակերպիչները հարցման են ենթարկել 32 հազար մարդատար եւ 12 հազար բեռնատար ավտոմեքենա գնած ու գրանցած մարդկանց։ Պարզվեց, որ «Լեքսուս Էլ-Էս 400» մոդելի 100 ավտոմեքենաներում առաջին 90 օրերին հայտնաբերվել է ընդամենը 32 տարբեր թերություն։ «Լեքսուս Ջի-Էս 300» մոդելի 100 մեքենաների հաշվով թերությունները կազմել են 48։ Իսկ «Լեքսուս Էս-Սի 300/400» մոդելի 100 ավտոմեքենաների տերերը օգնության համար դիմել են 52 անգամ։

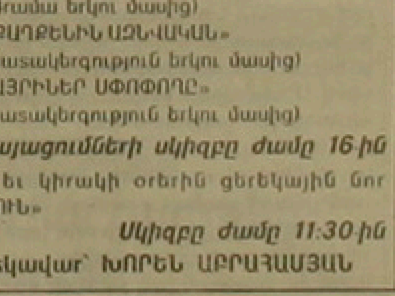

«Լեքսուսներին» եւ «Գեո-պրիզմին» հաջորդում են «Հոնդա» ընկերության «Ակյուրա լեջենդը», «Նիսանի», «Ինֆինիտի-Ջեյ 30»-ը, «Մերկյուրի գրանդ մարկիզը», «Տոյոտա կեմրին», «Տոյոտա թերսելը», «Լեքսուս Ի-Էս 300»-ը։ Ամենաորակյալ ավտոմեքենաների տասնյակը եզրափակում է ամերիկյան «Լինքոլն թաուն քարը»։ Անցյալ տարի ամերիկացիների գնած 100 նոր ավտոմեքենաների հաշվով դրանց տերերը առաջին երեք ամիսներին բացահայտել են միջին հաշվով 110 թերություն։

ԲԻԶՆԵՍ

Կանադայի «Կամեկո» ֆիրման մշակելու է Կրգըզստանի ոսկու հանքերը

ԲԻՇՔԵԿ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Կանադայի «Կամեկո» կորպորացիան ձեռնամուխ է եղել կրգըզական «Կումթորի» մշակմանը։ Կառավարությանը մոտ կանգնած շրջանակներից հայտնի է դարձել, որ այս գիշեր վարչապետ Ապաս Ջումագուլովը ստորագրել է գլխավոր համաձայնագիր «Կամեկոյի» հետ։

Այժմ կառավարական երաշխիքներով պաշտպանված ֆիրման սկսել է մշակել «Կումթոր» ոսկու լեռը։ Կանադացի մասնագետների [illegible] համաձայն, ավելի քան 3000 մ բարձրության վրա գտնվող հանքավայրից արտասահմանցի մասնագետները մտադիր են կորզել մոտ 300 տոննա ոսկի։ Դա կրգըզական ոսկու համար կնքված առաջին կոնցեսիան է։ Երբ այն շահույթ բերի երկրին եւ կարողանա փոխել հասարակության բացասական կարծիքը, ապա արտասահմանյան խոշոր կապիտալ ներդրումների ուղղությամբ կարող են առաջարկվել ոսկու մեկ տասնյակից ավելի խոշոր հանքավայրեր՝ [illegible] հարյուրավոր տոննաների պաշարներով։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Հայկական տարազ» ալբոմը բաղկացած 60 տախտակներից, որոնցից յուրաքանչյուրի վրա նկարված են 4-10 ֆիգուրներ, ընդ որում զգեստավորված հատարակական տարբեր խավերի ներկայացուցիչներով՝ քաղաքացիներ, իշխաններ, բժիշկներ, զորավարներ, հոգեւոր հայրեր, ռամիկներ եւ այլն, ըստ գեղարվեստական արժանիքների տեսակետից նմանություն, բարձր են գնահատել ըստ մասնագետներ, ազգագրագետներ Կարո Ղաֆադարյան, Կարո Մելիք-Օհանջանյան, Վարդ Բդոյան, Դեռենիկ Վարդումյան, Արտաշես Նազինյան.

տարի հետո Կարագյոզյանը վերջին հայտնվեց Երեւանում, մեր խնդրանքի հետո պարտավորվեց մեկ ամսվա ընթացքում վերադարձնել բնօրինակները, առանց հրատարակելու: Այդ օրվանից սկսած տեւական սպասում էի, թե հետ կստանանք ազգային այդ հարստությունը, սակայն ապարդյուն... Մեկ տարի հետո, 1993 թ. մայիսին, տագնապած դիմեցի նախ մշակույթի նախարարություն: Նախարարի օգնականը զանգահարեց Ռոբերտ Հակոբյանին, պարզելու համար գործի առաջման ուշացման պատճառը: Վերջինս «Նոր դար» մշակութային կենտրոնի տնօրենն էր, եւ Կարագյոզյանը, իր բողոքի ստա-

հետ անհետացել են Երեւանում, Լեռնի փողոցում, առեղծվածային այս տարվա փետրվարի սկզբներին... Անկեղծորեն եւ խորապես զգում ու գիտակցում ենք դստեր պատասխանատվությունը, բայց եւ մնում ենք անկարող, անզորահատելի կորուստ դարմանելու հնարավորությունից»:

Երեւանում, խնդրի եւ անհերքեք մի նամակ, կարծես թե գրադարանից «անհետացել է» մի սովորական գիրք, ոչ թե ժողովրդին պատկանող ազգային հարստություն, անկրկնելի գեղարվեստական գանձատուն-վավերագիր: Իսկ աշխատանքի բուն տերը՝ իմն, նկարչի դստեր, առհասարակ արհամարհված է, չարժանացեն-

Անմիջապես վերադարձրեք ազգային հարստությունը

Նկարիչ Գեւորգ Բռուտյանը (1888_1952) 12-ից ավելի տարիներ տքնաջան ուսումնասիրական-ստեղծագործական աշխատանքով նկարել էր հայկական տարազների չորս հարյուրից ավելի նմուշներ, ընդգրկելով հնագույն ժամանակներից մինչեւ 20-րդ դարի առաջին քառորդի պատմական Հայաստանի բոլոր գավառների զգեստները: Աշխատանքը կատարված էր գիտական բարեխղճությամբ, պրոֆեսիոնալիզմով, հայկական մանրանկարչության ավանդույթների ընթացքով: Աշխատանքն ուներ իր բացատրագրերը՝ հայերեն ու անգլերեն, որոնք հիմնվում էին պատմական աղբյուրների վրա:

Գարեգին Լեւոնյան, արվեստաբաններ, Նկարիչների միությունից Մարտիրոս Սարյան, Գարեգին Գյուրջյան, Լեւոն Սարգսյան, Գրիգոր Խանջյան: Այն ժամանակներ 1940-50-ական թթ., Նախարարների խորհրդին կից արվեստի գործերի վարչությունը պաշտոնապես որպավիրել էր այդ աշխատանքը եւ հանձնարարել հրատարակության: Առաջաբանը գրել է ազգագրագետ, պատմական գիտությունների դոկտոր Վարդ Բդոյանը: Աշխատանքով հիացած էր Ավետիք Իսահակյանը: Նկարչի վաղաժամ մահվան՝ 1952 թ., հետո էլ գանավոր տպագրությունը բարձր մակարդակով իրականացնելու հայտնի դժվարությունների պատճառով հրատարակությունն անվերջ ձգձգվում էր:

Եւ ահա, տասնամյակներ անց, 1990 թ. մարտին, Լոս Անջելեսից Երեւան ժամանած «Էրեբունի» հրատարակչության տնօրեն Վարդերես Կարագյոզյանին ցույց տվեցինք այդ աշխատանքը: Նա այնքան հիացավ, որ խոստացավ շուտ-շուտ ամսվա ընթացքում այն հրատարակել եւ նույնիսկ Մոսկվայում կայանալիք գրքի միջազգային ցուցահանդեսի «փառքը» դառնալ: Նա վերցրեց բնօրինակը, ասելով, թե սլայդներից ավելի լավ բան չի ստացվի: Եւ ես այնքան միամիտ եղա, որ վստահեցի այդ խոստմանը եւ որեւէ պաշտոնական փաստաթղթեր, պայման իսկ չկնքեցի նրա հետ, ստանալով միայն մի «ստացական», որով նա պարտավորվում էր հրատարակությունից անմիջապես հետո բնօրինակը վերադարձնել:

Սակայն երբ նույն տարվա սեպտեմբեր-հոկտեմբեր ամիսներին նա վերստին հայտնվեց Երեւանում, բնօրինակների ճակատագրի վերաբերյալ տագնապալի հարցիս պատասխանն այն եղավ, թե հրատարակության ծախսերն այնքան են բանկացել, որ ինքն առայժմ այն իրականացնելու հնարավորություն չունի, պետք է սպասել լավ առիթի:

Հաջորդ տարի, գարնանը, Սամոյի փաստաթղթյան «Անահիտ» հրատարակչությունը, որտեղ գտնվում էին ալբոմի բոլոր ճյուղերը սլայդներով, կարծես հնարավորություն ունեցավ այն հրատարակել: Այդ ժամանակ Կարագյոզյանը կրկին Երեւան էր եկել եւ իր միջամտությամբ Կարագյոզյանն ու «Անահիտի» տնօրեն պրն. Արսակ Ոսկանյանը հանդիպեցին միմյանց: Ի դեպ, Կարագյոզյանն այդ ժամանակ մեզ ցույց տվեց իր հրատարակության համար նախապատրաստված փանաքաժանումներ արված տարազներ 15-20 տախտակներ, որով կարծես հաստատված էր, թե նա մտադիր է շնորհակալ լինել: Պրն. Ոսկանյանը, խիստ շահագրգռված տպագրության բարձր որակով, առաջարկեց համագործակցել, խոստանալով ամեն կարգի օժանդակություն:

Սակայն...

Երբ 1992-ի մայիսին ալբոմի բնօրինակները Անթիլիաս տանելով երկու

Գեւորգ Բռուտյան. Հայկական ազգային տարազների նմուշներ

ցականի մեջ, ով գիտի ինչ-ինչ հեռահար նկատառումներով, գրել էր, թե ալբոմը ստացել է այդ կենտրոնից.

որը ներկա էր մշակույթի նախարարությանը: Ինձ Ռոբերտ Հակոբյանը, գրքին մեծ ներկա է եղել այս բանակցություններին եւ մեր տնից իր ձեռքով է վերցրել ալբոմը ու տարել: Նախարարի օգնականի հարցմանը պրն. Հակոբյանը պատասխանեց, թե Կարագյոզյանը շուտով գալու է ու իր հետ կբերի բնօրինակները: Երկու ամիս դարձյալ ապարդյուն սպասելուց հետո, դիմեցի Սփյուռքահայության հետ մշակութային կապի կոմիտեին, որի վարչության անդամ էր Կարագյոզյանը, ինձ հետ միասին: Քանիցս նախագահի տեղակալ պրն. Բաղդասարյանը հեռագրեր ուղարկեց, բայրեն էլ անպատասխան: Ռոբերտ Հակոբյանը, տեղեկանալով իմ այս ձեռնարկմանը, կոմիտեի աշխատակից Ինգա Նազարյանին դժգոհելով ասում է. «Ի՞նչ եք խառնվում, մարդ կգա, կբերի»: Վերջապես, 1994-ի հունվարի 26-ին պրն. Բաղդասարյանն ինձ է տալիս Կարագյոզյանի 1993 թ. սեպտեմբերի 20-ի թվակիր նամակը, որն իրեն էր հասել միայն այս տարվա հունվարին, որ նախկին հրատարակիչը ոչ ավել ոչ պակաս, հայտնում է, թե «... Աշխատանքը, հավաքական տարված նախնական պատրաստությունների, նյութական ալեկոծ պատճառներով չկարողացանք իրականացնել, իսկ աշխատանքի բնօրինակները, ցավոք, ի վիճակի չենք առայժմ վերադարձնել, որովհետեւ այլ աշխատանքների

Որեւէ զարմանքով ու տագնապով եմ գրում այս ամենը, զգացմունքների նույն զորությամբ համոզված եմ, որ աշխատանքը չի կորել եւ չէր կարող կորչել, այլ պահված է կամ գուցե արդեն վաճառված: Այստեղ ստիպված եմ ասել, որ նա հավակնում էր վերցնել բոլոր տասը գլխով 1 նաեւ Գետրոյի ազգային թանգարանին, դրամանջելով այնպիսի գումար, որ թանգարանն անկարող է եղել վճարել: Անհնար հավանականությամբ Կարագյոզյանը մտածում է, թե իր հանցավոր արարքն անհետևանք կմնա, քանի որ Հայաստանն Ամերիկայից 12 հազար կիլոմետր է բաժանում, Հայաստանում էլ ցիրոր է, ոչ մեկը չի նախաձեռնում: Սակայն խո՞ւմ նրա արարքը մեծ մնալ անպատիժ...

Մենք եւ եւ «Անահիտ» հրատարակչությունը, դիմում ենք Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպանատանը, Վենետիքում հայրապետին, համապատասխան բոլոր մշակութային ու իրավական հաստատություններին ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ, անհապաղ վերադարձնելու համար ազգային անկրկնելի հարստությունը:

Իր հասցեն է, (թերեւս այնտեղից էլ չի ճողոպրել) Editions Erebouni inc. 1924 Rosalia Road, Los Angeles, California 90027, phone: (213) 662-4622, fax: (213) 662-4623

ՏԻԳՐԱՆ ԲՌՈՒՏՅԱՆ,
դրոֆեսոր

ԹԱՏՐՈՆ

Տիգրան Լեւոնյանը, Ազգային թատրոնը եւ հայ իրականությունը

ՆԱԶԵԼԻ ՂԱՐԻԲՅԱՆ.

Երեկ, թատերաշրջանի բացման առիթով կայացավ մամուլի ասուլիս՝ Ազգային օպերային թատրոնի տնօրեն եւ գեղարվեստական ղեկավար Տիգրան Լեւոնյանի հետ: Տնօրենը հավաստեց երկարաժամկետ արտասահմանյան պայմանագիրը մերժելու եւ հայրենիքում մնալու ու աշխատելու իր որոշումը, ներքին հպարտությունն ու ուրախությունը հայտնեց թատերաշրջանի բացմանը հանդիսատեսի աշխույժ արձագանքի, թատրոնի նորալիցք մեկնարկի, անող ժողովրդականության եւ ստեղծագործական վերելքի վերաբերյալ, պատմեց իրենց մոտալուտ եւ հեռակա ծրագրերի՝ մասնավորապես Իսպանիա հյուրախաղերի եւ Փարիզում կայանալիք հայկական արվեստի փառատոնին մեկնելու մասին: Նա նշեց նաեւ, որ մեր գլխավոր մտահոգությունը պետք է լինի ընդհանրական, համապարփակ ճալլերի դիմելը, որովհետեւ որոշ օղակների բերացումներն անջրպետ են ստեղծում ամբողջական, լիարժեք առաջընթացի համար: Այդուհանդերձ վստահ է, որ մեր մշակույթի ներուժը մեծ է, եւ ճգնաժամային տրոհվումը դեռ առջեւում է, որի հաղթահարման նախադրյալները կան այսօր: Օպերային թատրոնը եւ ըստ այլ օջախներ երաժշտական ունեն համաշխարհային ճանաչում ձեռք բերելու, սակայն դրա համար հարկավոր է վերանայել ըստ հայեցակետեր՝ ուսումնական պրոցեսի, աշխատանքի կազմակերպման գործում, հանգել ընդհանուր ծրագրի, եւ այս ծանր պայմանները ոչ թե պետք է խանգարեն, այլ, ընդհակառակը, օժանդակեն վերջինիս արագ եւ արդյունավետ կայացմանը:

Վերջին տարիներին ստեղծագործական ըստ ուժեր են հեռացել թատրոնից՝ տարբեր պատճառներով, սակայն ուրախությամբ պետք է հայտնել, որ վերականգնվում է հավաքված պրոցեսը. հունիսի 19-ին հայ հանդիսատեսին սպասվում է հաճելի անակնկալ. տարիների բաժանումից հետո հանրահայտ երգիչներ Բարսեղ Թումանյանը եւ Գեղամ Գրիգորյանը հանդես կգան մայր բեմում՝ Տիգրան Չուխաջյանի «Արշակ երկրորդ» ներկայացման մեջ:

Գեղարվեստական ղեկավարը լավատեսորեն է տրամադրված թատրոնի ներկայի եւ ապագայի հանդեպ, գտնում է, որ թատրոնն ունի համախմբված, կազմավորված արտիստախումբ եւ ի վիճակի է բարձրարվեստ գործեր ներկայացնելու: Լրագրողների տարբեր հարցերին պատասխանելով, Լեւոնյանը մասնավորապես ասաց, որ թատրոնն այժմ պատրաստում է Արմեն Տիգրանյանի «Անուշ» օպերայի նոր բեմականացումը, որ հսկայական աշխատանք է, ինչպես նաեւ միջազգային փառատոներին մասնակցելու համար պատվիրված Վերդիի «Օթելլո» ներկայացումը:

Ինչ վերաբերում է Օհան Դուրյանի օպերայի աշխատակազմ նուրբ ու ըստ ցավելի հարցին, տնօրենը հրապարակեց, որ պրն. Դուրյանը կտրականապես հրաժարվել է աշխատել իր ղեկավարությամբ, եւ նշեց, որ այս խնդիրը ըստ սկզբունքային է, պատերազմը ծեւավորվել է ոչ թե մեկ օրում, այլ մի քանի տարվա համատեղ աշխատանքի, ստեղծագործական լարման, ծեծքբռումների պայմաններում: Այն կուռ, պարփակ օրգանիզմ է, որին նմանը որեւէ նմանությամբ հնարավոր եւ իրականանալի չէ:

Թատրոնի դասական խաղացանկի մեջ այլ, նորարարական ժամանակակից ժանրերի ներմուծման հարցին Լեւոնյանը հայտնեց, որ իր պատվերով այժմ դերասան-բեմադրիչ Ժիրայր Փափազյան, երաժիշտ Արթուր Ահարոնյան եւ դիրիժոր Հայկ Դավրյան եռյակը, որ ապրում է Փարիզում եւ արդեն ճանաչում ունի, աշխատում է մի ռոք օպերայի վրա, որ անպայման կներկայացվի մեր բեմում: Բացի այդ, բալետային խումբը պատրաստում է «Չիկորեա» էստրադային բեմականացումը:

Վերջում խոսվեց օպերան դեպի հանդիսատեսը դուրս բերելու՝ այսինքն՝ բացօթյա ներկայացումներ կազմակերպելու, օպերային բեմը գովազդների եւ հայտարարությունների աֆիշային գրոհից պաշտպանելու, Սպենդիարյանի անունը թատրոնին պահել չպահելու, մշակույթի ապարեզում կառավարական հովանավորչության աշխատանքային տեսական ծրագրերի եւ մշակույթի գործող օջախների փոխհամաձայնության, փոխտեղեկացվության, ինչպես նաեւ թատրոնի արտիստներին զորակոչից ազատելու ցավոտ, կարեւոր ու հրատապ հարցերի մասին:

Կկազմակերպվեն նոր ցուցադրություններ

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Խորհրդի Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանում հուլիս ամսին նախատեսվում է ցուցահանդեսի բացում նվիրված հայ մեծանուն դերասանուհի Ժասմենի (Մարիամ Գրիգորյան, 1894-1978) ծննդյան 100-ամյակին: Ինչպես հայտնեց թանգարանի տնօրեն Հենրիկ Բախչինյանը, այդ օրերին ցուցադրման կդրվեն թե մի մեծ վարպետի կյանքի եւ բեմական գործունեության մասին պատմող լուսանկարներ, փաստաթղթեր, նամակներ եւ անձնական իրեր:

Տնօրենը տեղեկացրեց նաեւ, որ առաջիկայում նախատեսվում է նաեւ ցուցադրություն նվիրված Կոմիտասի ծննդյան 125-ամյակին:

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացում՝ երեխաների տանը

Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվա առթիվ Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը Երեւանի Հովհաննես Թումանյանի անվան տիկնիկային թատրոնում մի ներկայացում նվիրեց երեխաներին: Մշակութային միության գնած տոմսերով նրանք դիտեցին Սոֆիկոյի «Աստղը» (բեմադրությամբ Ռուբեն Բաբայանի):

«Աղքատ երեխաներ, բայց մեզ պես չարաճճի», այսպես ախորժակ երեխաներին ուղղված իր խոսքը Հայաստանի Թեքեյան միության մշակութային նախագահ Սամվել Թորոսյանը:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՕՊԵՐԱՅԻ ԵՎ ԲԱԼԵՏԻ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՀՐ. ՂԱՓԼԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

հունիս ամսի խաղացանկը

3 ին	**Է. Իոնեսկո**	«ԱՐՔԱՆ Է ՄԵՌՆՈՒՄ» (պիես 2 գործողությամբ)
4 ին	**Ժ. Հարությունյան**	«ՔՈ ՎԵՐՋԻՆ ՀԱՆԳՐՎԱՆԸ» (դրամա 2 գործողությամբ)
5 ին	**Պ. Զեյթունցյան**	«ՄԵԾ ԼՌՈՒԹՅՈՒՆ» (դրամա 2 գործողությամբ)
10 ին	**Գ. Գորին**	«ՄՈՌԱՑԵԼ ՀԵՐՈՍՏՐԱՏԻՆ» (տրագիկոմեդիա 2 գործողությամբ)
11 ին	**Ե. Օտյան**	«ՍԵՐ ԵՎ ԾԻԾԱՂ» (կատակերգություն 2 գործողությամբ)
12 ին	**Յ. Գրուշաս**	«ԲԵԱՏՐԻՉԵ» (տրագիկոմեդիա 1 գործողությամբ)

Ներկայացումների սկիզբը ժամը 15 ին

Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար՝ ԱՐՄԵՆ ԽԱՆԴԻԿՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՇԱԽՄԱՏ

Հայ շախմատիստների նոր նվաճումները Կալիֆորնիայում

Վահանյանը, Մինասյանը, Համբարձումյանը հաղթեցին Լոնգ Բիչի մրցաշարում

ԶԱՎԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
հատուկ «Ազգի» համար
Լոս Անջելես

Լոնգ Բիչի միջազգային խոշոր փառատոնի գլխավոր մրցաշարը նոր փայլուն հաջողություն բերեց հայ շախմատիստներին: Թեև մրցապայքարին մասնակցող միայն հոյակա-...

...սեւերով [illegible] էր անհրաժեշտ չեմ-պիոնի [illegible] եւ կրկին Ռաֆայելը հիացրեց իր անզուգական վարպետությամբ: Ահա այդ հայց կարեւոր պարտիան:

Բրաուն-Վահանյան
Լոնգ Բիչ, 1994 թ.
Նիմցովիչի պաշտպանություն

1. d4 Ձf6 2. c4 e6 3. Ձf3 d5 4. Ձc3 Փe7 5. Փg5 h6 6. Փ:f6 Փ:f6 7. e3 0-0 8. Նc1 a6 9. a3 Ձc6 10. cd ed 11. Փe2 Նe8 12. 0-0 Ձa7 13. b4 c6 14. a4 b5 15. a5 Թe7 16. Թb3 Փf5 17. Ձe1 Ձc8 18. Փd3 Փ:d3 19. Ձ:d3 Ձd6 20. Նcd1 g6 21. Նfe1 Փg7 22. Ձc5 f5 23. Ձe2 Թf7 24. Ձf4 g5 25. Ձfd3 Ձc4 26. g3 Նa7 27. Թc2 Թh5 28. Աg2 Նae7 29. Թc1

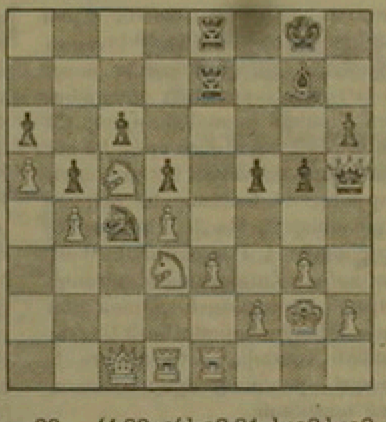

29. ... f4 30. ef Նe2 31. Ն:e2 Ն:e2 32. fg Ձe3+33. Աg1 Թf3, սպիտակները հանձնվեցին:

...կորյանին դա վիճակված չէր ճրանք հնարություն կմնեցին: Իսկ Մինասյանի եւ Անաստասյանի հանդիպումը սուր պայքարից հետո հաջողություն բերեց Արտաշեսին, որը այսպիսով, նույնպես դարձավ Լոնգ Բիչի հաղթողներից մեկը: Ան-...

...ենթակա չէին կարող խոստովել մի-մյանց հետ հանդիպելուց: Ընդ ո-րում, հաղթողները համնում էին Վահանյանին: Լուսյանին եւ Հա-...

...Թոփչյը Լոս Անջելեսից Բոննա Այրես, թուս նախնական ...վորվածություն. սպասվում է ...

ՖՈՒՏԲՈԼ

Նախկին ԽՍՀՄ առաջնություններում

Ռուսաստան. Ավարտվում է առաջին շրջանը: Աշխարհի առաջնության հետ կապված մրցաշարում ընդմի-ջում կհայտարարվի: Համարյակնեն առաջինը հասել Մոսկվայի «Լոկոմոտիվը», որը սեփական հարկի տակ 7-0 [illegible] հաշվով հաղթեց Տյու-մենի «Դինամոն» թիմին: Հիշեց-նենք, որ «Լոկոմոտիվը» կազմում հանդես է գալիս Երեւանի «Արա-...

...մեկնել Ավստրիա, իսկ այնտեղից էլ կուղեւորվի ԱՄՆ:

Ուկրաինա. Մրցաշարային աղյուսակը գլխավորող Կիեւի «Դինամոն» առաջին պարտությունը կրեց առաջնությունում: Դոնեցկում նրա-նց 0-1 հաշվով զիջեցին «Շախ-տյորին»: Դնեպրոպետրովսկի «Դնեպր» սեփական հարկի տակ 4-2 հաշվով հաղթեց «Բուկովինային»: ...

...եք, հանդի որ «Սպարտակի» եւ «Դի-նամոյի» մի շարք խաղացողներ ընդգրկված են Ռուսաստանի հավա-քականի... աշխարհի առաջնությու-նից առաջ մրցաշրջանայությունն է ...

...րեց մրցաշարային աղյուսակը: Դո-նեցկի «Շախտյորը», որը զբաղեց-նում է 2-րդ տեղը, նրան զիջում է 4-1 միավորով: 3-րդ տեղում է Օդեսայի «Չեռնոմորեցը»:

Մարադոնայի աղբյուր օգնեց Արգենտինայի հավաքականին

Աշխարհի կրկնակի չեմպիոն Ար-գենտինայի հավաքականը նախա-պատրաստվելով աշխարհի առաջնու-թյանը, Թել Ավիվում ստուգողական խաղ անցկացրեց Իսրայելի հավա-քականի [illegible] առաջ արգե-նտինացիների գլխավոր Դիեգո Մա-րադոնան ասորել էր, սակայն ան-...

...փանի ֆուտբոլիստ հրաժարվել էր ա-նել, թե ինչ է խմիրել Աստված: Բո-լոր դեպքերում, Մարադոնայի աղոթ-քը օգնել է Արգենտինայի հավաքա-կանին հաղթել 3-0 հաշվով: Երկու գոլի հեղինակ է դարձել Գաբրիելա Բատիստուտան, մեկ անգամ աչքի է ընկել Կլաուդիո Կանիջիան:

ԽՈՍՏՈՒՄ

Ունիտան թեկնածու չէ

Սպորտի բազմաթիվ աստղերից մեկը Սաիդ Ունիտան ուզում էր դառնալ Մարոկկոյի թեթեւ աթլետիկայի ֆեդե-րացիայի նախագահ: Ընտրություննե-րից առաջ մամուլի միջոցով Ունիտան մի մեծ արշավ էր կազմակերպել նա-խագահի աթոռը գրավելու համար: Բայց վերջին պահին նա իր թեկնա-ծությունը հանեց «վերեւից եկած» մի հրահանգի պատճառով: Մարոկկոյի ...

...ղեկավարները վախենում էին, որ Ունիտան զրավի թեթեւ աթլետիկա-յի ֆեդերացիայի նախագահի պաշտո-նը, առանց դա լավ չէր լինի... մեկ այլ մարզիկի Ունիտայի թշնամի խաղից Սկաուտին համար:

Կանադան՝ ֆուտբոլային Մեքքա

Աշխարհի առաջնությունից դուրս մնա-ցած Կանադայի հավաքականը, այ-նուամենայնիվ դարձել է ֆուտբոլային Մեքքա: Այս թիմը ԱՄՆ-ի ճամբարից համար մրցակից է աշխարհի առաջ-նության մասնակիցների համար: Ահա թե ինչու ընդամենը 15 օրում ռլանա վորված է 4 ընկերական հանդիպում: Չոկերի հայրենիքի ֆուտբոլային հավա-...

ՍՈՒՅՆԵՐՈՎ

ՀՀ նախագահը պետք է ունենա սպորտի գծով խորհրդական

ՌՈԲԵՐՏ ԱՄԻՐՅԱՆ,
ՀՀ սեղանի թենիսի
ֆեդերացիայի նախագահ

Արդեն երկու տարի է ինչ մեզ մոտ տեղի են ունեցել կառուցվածքային մեծ փո-փոխություններ: Չավելի անձնելով մի-ջազգային փորձը, որտեղ մարզաձեւի զարգացումը դրված է համապատաս-խան ազգային ֆեդերացիաների վրա, մեզ մոտ նույնպես ստեղծվեցին ֆեդե-րացիաներ, սակայն, ցավոք, ոչ բոլորը գիտակցեցին այս զարգացման տենդեն-ցը: Ըստ ֆեդերացիաների կանոնադրու-թյան, որոնք պաշտոնապես ընդունված են կառավարության կողմից, ֆեդերա-ցիաներն են, որ տնօրինում են տվյալ մարզաձեւի զարգացումը եւ դրա հետ կապված բոլոր հարցերը: Ֆեդերացիա...

...ման առյուծի բաժինը պատկանում է պետությանը: Մեր հաջողություններն ավելի շոշափելի կլինեին, եթե հան-րապետական սպորտսվարչությանը տրամադրվող գումարներն օգտագործ-վեին ավելի ռացիոնալ եւ նպատակա-յին: Օրինակ մեկ պաշտոնյայի գործու-ղումը Եվրոպայի կամ աշխարհի ա-ռաջնություններ, համարժեք է 3 մար...

...
որը պետք է համագործակցի ազգային օլիմպիական կոմիտեի հետ:
5. Գտնում ենք, որ Ազգային օլիմպիա-կան կոմիտեն եւ հանրապետական սպորտսվարչությունը պետք է ղեկավարեն տարբեր անձնավորություններ:

...նելու նպատակով: Ինքնին հասկանա-լի է, որ այս ամենը պահանջում են մեծ գումարներ, ուստի հարցին պետա-կան մոտեցում է պետք: Ի դեպ, խա-ղաակիրք երկրներում ֆեդերացիանե-րի հովանավորման եւ ֆինանսավոր-...

ԹԵՆԻՍ

Վերջապես Կուրյեն հաղթեց Սամպրասին

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍԲՐՅԱՆ,
Փարիզ, Ֆրանսիա

Թենիսի Ֆրանսիայի բաց առաջնու-թյան կանանց մենախաղերում հայտ-նի դարձան ,կիսաեզրափակիչների մասնակիցները: Այդ պատվին արժա-նացան աշխարհի թիվ 1 թենիսիստու-հի Շտեֆի Գրաֆը (Գերմանիա), իսպա-...

Սամփրասը: Եւ ահա սառույցը կոտ-վեց: Չորս խաղափուլում, Ջիմ Կու-րյեին այս անգամ հաջողվեց առավե-լության հասնել ամեն մրցակցի նկատմամբ:

Կիսաեզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերեց նաեւ խաղանցքի Բրուգերան, ո-րը հաղթեց Անդրեյ Մեդվեդեւին (Ուկ-րաինա):

...

Սրա համար շարքում ...տարի մրցա-շարի վերջը (15 օր): Այս տարի մրցա-շարի հոնորարները բարձրացել են 8 տոկոսով, եւ կազմում են 48,8 մլն ֆրանկ: Գումար, որը չի կարող անտար-բեր թողնել 100 լավագույն թենիսիստ-ներին:

Ահա «Ռոլան Գարոսի» հոնորարնե-րի սանդղակը ֆրանկով.

	Տղամարդիկ	Կանայք
1-ին տեղ	3 160000	2 930000
2-րդ տեղ	1580000	1465000
1/2 եզր.	790 000	730 000
1/4 եզր.	416 000	368 000
1/8 եզր.	223 000	190 000
1/16 եզր.	129 000	106 000
1/32 եզր.	79 000	62 000

1-ին փուլից դուրս մնացածները համապա-տասխանաբար ստացել են 47.000 եւ 39.000 ավան ֆրանկ:

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

«Անի» հյուրանոցը դեռեւս փա՞կ

Ինչպես հայտնի է, մայիսի 27-ին, առավոտյան ժամը 7.20-ին, անհայտ անձանց կողմից պայթեցվել էր «Անի» հյուրանոցի առաջին հարկում տեղաբաշխված «Սիդոն թրավել» ընկերության գրասենյակի դուռը: Ու թեեւ պայթյունի պատճառած նյութական վնասը չնչին էր, եւ գրասենյակը գրեթե չէր վնասվել (նույնիսկ ապակիները չէին ջարդվել), այնուամենայնիվ հյուրանոցում տեղավորված ֆիրմաների կրած բարոյական վնասն անհամեմատ ավելի մեծ էր: Բանն այն է, որ իրավապահ մարմինները կնքել են բոլոր ֆիրմաների գրասենյակները եւ ոչ մեկին ներս չեն թողնում: Ինչպես տեղեկացանք Սպանդարյանի շրջանի ներքին գործերի բաժնի մի աշխատակցից, որն իրականացնում էր կնքված գրասենյակների պահպանությունը, ներկայումս բոլոր ֆիրմաներում ստուգումներ են անցկացվում:

«Սիդոն թրավել» ընկերության աշխատակիցներից մեկն այն կարծիքը հայտնեց, թե պայթյունի նպատակն ամենայն հավանականությամբ վախեցնելն է, քանի որ սա Հայաստանի միակ ընկերությունն է, որը չի օգտվում «Հայկական ավիաուղիներ» ընկերության ինքնաթիռներից: Հունիսի 1-ին առաջին անգամ Երեւան-Փարիզ ուղերթ է իրականացվել ֆրանսիական ինքնաթիռով, եւ քանի որ դրա սպասարկումն ավելի լավն է, ապա, ֆիրմայի ներկայացուցչի կարծիքով, դա կարող է հարվածել մրցակից ընկերությունների շահերին: Թեեւ, մյուս կողմից, ոչ ոք չի կարող պնդել, թե ահաբեկչությունն ուղղված էր «Սիդոն թրավելի» եւ ոչ մեկ այլ ֆիրմայի դեմ: Արժե նշել, որ իրազեկ աղբյուրների համաձայն, պայթյունից հետո անհայտ մեկը զանգահարել էր Նոյյան տապան գործակալություն եւ հայտնել, թե «ոչինչ, այս անգամ զոհեր չեն եղել, հաջորդ անգամ կլինեն»:

Ինչ վերաբերում է պայթյունին, ապա ամենաշատը տուժել են հյուրանոցում գտնվող ֆիրմաների ավանդատուները, որոնք հավաքվել էին հյուրանոցի փակ մուտքի առջեւ եւ պահանջում էին բացատրություն տալ, քանի որ արդեն մի քանի օր է, ինչ չեն կարողանում ստանալ իրենց տոկոսադրույքները: Ու թեեւ մի քանի ֆիրմաների ներկայացուցիչներ («Տաքեւիկ», «Սիփան» եւ այլն) եկել էին եւ պատասխանում էին մարդկանց, այնուամենայնիվ կային նաեւ ֆիրմաներ (օրինակ՝ «Օրիգինալ»), որոնց ավանդատուները խիստ վրդովված էին: Մինչդեռ առայժմ հայտնի չէ, թե որքան են շարունակվելու ստուգումները, եւ երբ են բացվելու հյուրանոցի դռները:

Ա. Ր.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է ալյումինե ալիքաձեւ ծածկաթիթեղ (շիֆեր) եւ տարբեր չափսերի ցինկապատ թիթեղներ, շուկայականից ցածր գներով: Հեռ. 39.55.42, 35.95.51

ԱՆԿԱՐԱ

Անկարան օժանդակող կենտրոն է առաջարկում Ղարաբաղի դիտորդներին

Թուրքիան հերքում է իր մասնակցությունը ղարաբաղյան հակամարտությանը

ԱՆԿԱՐԱ, 31 ՄԱՅԻՍ, BBC, AGBU-AIS: Մայիսի 27-ին Թուրքիայի արտգործնախարարության բանբեր Ֆերհատ Աթամանը հայտարարեց, որ այն պնդումները, թե Ադրբեջանի ու Հայաստանի միջեւ հակամարտության մեջ Թուրքիան կողմ է, իրավական եւ տրամաբանական տեսակետից անհարժեք եւ ամբողջովին անհիմն են»: Ղարաբաղի Գերագույն խորհրդի նախագահի պաշտոնակատար Կարեն Բաբուրյանը վերջերս «Ռոսիա» շաբաթաթերթում հայտարարել էր, թե «Թուրքիան ուղղակիորեն մասնակից է հակամարտությանը, եւ, հետեւաբար, որպես արդյունքին պետք է համաձայն ստորագրի խաղաղության որեւէ պայմանագրի տակ»: Պատասխանելով դրան, Աթամանը «Անատոլիա» թուրքական լրատվական ծառայության մի թղթակցի ասաց, թե ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը ու ԵԱՀԽ-ն հստակորեն նշել են կողմերի անունները: Իսկ ինչ վերաբերում է Բաբուրյանի այն պնդմանը, թե «ադրբեջանական բանակի շարքերում որոշ թուրքերի մասնակցությունը կռիվներին փաստ է, թե Թուրքիան կողմ է հակամարտության մեջ», Աթամանը պատասխանեց. «Անկարելի է գտնել որեւէ ապացույց, որ թուրքական զինված ուժերից որեւէ սպա, ակտիվ ծառայության մեջ, թե հանգստյան կոչված, ծառայում է ճակատում... Մյուս կողմից, ապացուցված է, որ Հայաստանը գործուն մասնակցություն է ունենում կռիվներին ոչ միայն զենքերի մոտ գտնված փաստերի, այլեւ սեփական բացահայտումներից դատելով»:

Միաժամանակ, մայիսի 31-ին Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերը հայտարարել է, որ Թուրքիան ղարաբաղյան հակամարտության գոտու միջազգային դիտորդների համար բժշկական օժանդակության կենտրոն է ստեղծում: Նրա խոսքերով, այդ կենտրոնը կգտնվի Թուրքիայի արեւելյան Էրզրումի վիլայեթում: Նշելով անհրաժեշտությունը Թուրքիայի կառավարության խաղաղարար առաքելության առաջ, նա խիստ կարեւորել է ԵԱՀԽ միջնորդությամբ խաղաղարար առաքելության իրականացումը տարածաշրջանում:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Չեռնոբիլի ճակատագիրը

ԿԻԵՎ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Մայիսի 31-ին առանց արդյունքի ավարտվեցին Ուկրաինայի եւ Մեծ յոթնյակի երկրների ներկայացուցիչների միջեւ ընթացող բանակցությունները Չեռնոբիլի ատոմակայանի հետագա ճակատագրի շուրջ: Միջազգային փորձագետներն այդպես էլ չկարողացան կողմնորոշվել, թե ինչ չափի ֆինանսական օգնություն է հարկավոր տրամադրել Ուկրաինային Չեռնոբիլի փոխարեն նոր ատոմակայաններ կառուցելու համար: Մինչդեռ Ուկրաինայի փոխվարչապետ Վալերի Շմարովը հայտարարեց, որ միայն Չեռնոբիլի ատոմակայանը փակելու համար կպահանջվի 4 մլրդ դոլար:

Բաբուրինը Ռուցկոյին չի պաշտպանի

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Ռուսաստանի համաժողովրդական շարժման նախագահ, Պետդումայի պատգամավոր Սերգեյ Բաբուրինը հայտարարել է, որ իր շարժումը չի պատրաստվում նախագահական ընտրությունների ժամանակ պաշտպանել Ալեքսանդր Ռուցկոյի թեկնածությունը: «Անցյալ տարվա հոկտեմբերյան իրադարձություններից հետո Ռուցկոյն ապացուցեց իր անկարողությունը որպես քաղաքական գործիչ ու զորավար», ասել է նա:

Հեղեղումներ Խաբարովսկում

ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ, 31 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Լեռնային գետերի հորդացման հետեւանքով Խաբարովսկի երկրամասի հինգ շրջաններ հայտնվել են հեղեղումների գոտում: Ընդհատվել է ավտոտրանսպորտը այդ շրջանների բոլոր անտառատնտեսություններում, ջուրը քանդել է 25 կամուրջ, հեղեղել 20 ավան, ողողել ճանապարհներ: Վիճակը շատ լուրջ է, այսօր առավոտ քաղաքացիական պաշտպանության երկրամասային շտաբի պետ Նիկոլայ Սինելնիկովին աղետյալ շրջանների վրայով թռիչք կատարելուց հետո: Նրա խոսքերով, ուժգին ձնհալի եւ հորդառատ անձրեւների հետեւանքով հեղեղումները շատ արագ են ծավալվում: Որոշ գյուղերից երեխաներին դուրս են բերվում, բնակչությանն օգնում են զինվորականները:

ԱՇԽԱՐՀ

Իսրայել. Յիցխակ Ռաբինը զգուշացնում է պաղեստինցիներին

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իսրայելի վարչապետ Յիցխակ Ռաբինը չի բացառել Գազայի հատվածում եւ Հորդանանի արեւմտյան ափի Երիքովում պաղեստինյան ինքնավարության հաստատելու շուրջ Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության հետ կնքված համաձայնագրերից հրաժարվելու հնարավորությունը: Նրա խոսքերով ասած, պաղեստինյան կազմակերպության հետ ստորագրված համաձայնագրին համապատասխան, պաղեստինյան ինքնավարության բոլոր մարմինները պետք է գտնվեն Երիքովում: Ռաբինը հայտնել է, որ պաղեստինցիները կխախտեն այդ պայմանավորվածությունը, ակնարկելով հավանական դեպքում Երուսաղեմում պաղեստինյան ինքնավարության հաստատությունների գործունեությունը թույլ չտալու նպատակով Իսրայելի կառավարության կողմից միջոցներ ձեռնարկելու հնարավորությունը:

Յուրի Մկրտումյանը՝ Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպան

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Այսօր ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ստորագրել է հրամանագիր, ըստ որի ՌԴ-ում Հայաստանի դեսպանատուն հիմնելու կապակցությամբ լուծարվել է ՌԴ-ում գործող ՀՀ կառավարության մշտական ներկայացուցչությունը: ՀՀ նախագահի մեկ այլ հրամանագրով Յուրի Մկրտումյանը նշանակվել է Ռուսաստանի Դաշնությունում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան: Միաժամանակ Յուրի Մկրտումյանին շնորհվել է արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի դիվանագիտական աստիճան:

Մի այլ հրամանագրով ՀՀ նախագահը ստորագրել է հրամանագիր «Ռուսաստանի Դաշնության հետ բանակցություններ վարելու համար Հայաստանի Հանրապետության պետական պատվիրակության մասին»: Հրամանագրի համաձայն՝ ձեւավորվում է ՀՀ պետական պատվիրակություն, որը պետք է զբաղվի ՀՀ եւ Ռուսաստանի միջեւ երկկողմ հարաբերությունների իրավապայմանագրային հիմքի համալիր մշակման, ծագող գործնական բնույթի հարցերի օպերատիվ համաձայնեցման, տարբեր գերատեսչությունների գծով Ռուսաստանի հետ տարվող բանակցությունների համակարգման աշխատանքով: Պատվիրակության ղեկավար է հաստատվել ՀՀ պետնախարար Արմենակ Ղազարյանը:

Վրաստանը դեմ է հայկական ատոմակայանի վերաբացմանը

Թբիլիսիի քաղաքային վարչության արտահերթ նիստը որոշում է ընդունել, ըստ որի ահաբեկչական գործողության հետեւանքով Թբիլիսիի հայկական թատրոնի շենքի ավերածությունների վերականգնման ծախսերը հոգալու է քաղաքապետարանը: Որոշում է ընդունվել 3 ամսվա ընթացքում վերանորոգել դահլիճը եւ օժանդակ շինությունները: Թբիլիսիի քաղաքապետարանն իր վրա է վերցրել նաեւ ահաբեկչական գործողության հետեւանքով մայիսի 29-ին վախճանված թատրոնի գլխավոր դերասան Միհայել Հովսեփյանի թաղման ծախսերը:

Մյուս կողմից, Վրաստանի խորհրդարանի բնության եւ շրջակա միջավայրի պահպանության հանձնաժողովի առաջատար մասնագետ Զուրաբ Կերեսելիձեն հայտարարել է, որ հայկական ատոմակայանի հնարավոր վերագործարկումը սպառնում է ողջ Անդրկովկասի ապագային: Նա կոչ արեց կառավարությանը օրենք մշակել՝ Վրաստանի տարածքով ռադիոակտիվ թափոնների տարանցումը արգելելու մասին:

NAAV
AIRCORPORATION

Ամեն ուրբաթ ուղիղ ավիաչվերթ
ԵՐԵՎԱՆ-ՕՄՍԿ

Ամեն երեքշաբթի ուղիղ ավիաչվերթ
ԵՐԵՎԱՆ-ՊԵՆԶԱ

Մեր հասցեն՝ «Սեւան» հյուրանոց, 120 սենյակ: Հեռ. 56.49.78. 58.26.53

A STYLE

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵՔԵՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը եւ «Արծագանք» ստուդիան հրավիրում են մասնակցելու Հովհ. Թումանյանի ծննդյան 125-ամյակին նվիրված համերգին, որը տեղի կունենա հունիսի 3-ին, ժամը 16:00-ին «Մոսկվա» կ/թ մերձակա հրապարակում:

Ելույթ կունենան
Հայաստանի ժողգործիքների պետական նվագախումբը
(գեղ. ղեկ. Հ. Մանգասարյան),
Թաթուլ Ալթունյանի անվան «Երգի-պարի» համույթը
(գեղ. ղեկ. Մ. Սավիսակալյան) եւ
«Արծագանք» ստուդիայի արտիստները
(գեղ. ղեկ. Եղիշե Պետրոսյան):
Սիրելի երեւանցիներ, հրավիրում ենք բոլորին: Հայցում ենք ձեր ներկայությունը եւ նյութական նեցուկը Թումանյան փողոցի բարեկարգման համար:

Եղանակը Հայաստանում

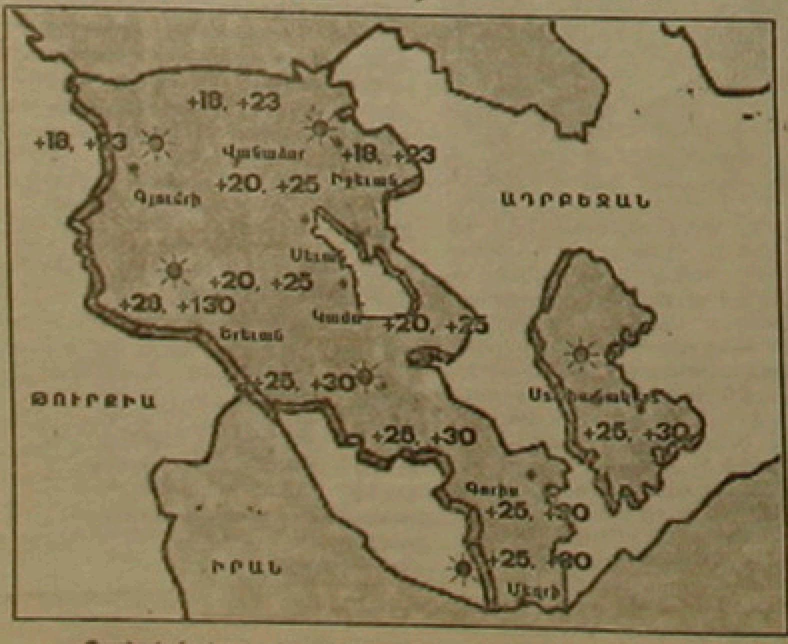

«Նորբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23 Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1770. Ստորագրված է տպագրության 1. 06. 1994. Գինը՝ 5 դրամ

digitised by A.R.A.R.@